

CHICAGO

COASE-SANDOR JOGI ÉS KÖZGAZDASÁGI INTÉZET MUNKADOKUMENTUM SZ. 657
(2D-SOROZAT)

COASE-SANDOR INSTITUTE
FOR LAW AND ECONOMICS
THE UNIVERSITY OF CHICAGO LAW SCHOOL

Szavazás négyzetben: Kvadratus szavazás a demokratikus politikában

Eric A. Posner és E. Glen Weyl

A JOGI ISKOLA
A CHICAGÓI EGYETEM

Február 2014

Ez a dokumentum ingyenesen letölthető a következő címen:
The University of Chicago, Institute for Law and Economics Working Paper Series Index:
<http://www.law.uchicago.edu/Lawecon/index.html>
és a Social Science Research Network Electronic Paper Collection (Társadalomtudományi Kutatási Hálózat elektronikus dokumentumgyűjteménye).

Szavazás négyzetben: Kvadratikus szavazás a demokratikus politikában

Eric A. Posner & E. Glen Weyl¹

február 14, 2014

Összefoglalva. A hagyományos demokratikus intézmények rosszul aggregálják a preferenciákat. Az egy személy - egy szavazat többségi döntéssel kapcsolatos norma igazságosan kezeli az embereket, mivel mindenkinek egyenlő esélyt ad az eredmények befolyásolására, de nem ad arányos súlyt azoknak az embereknek, akiknek az érdekei egy társadalmi eredményben erősebbek, mint másoké - ez a probléma a többség zsarnokságának ismert jelenségéhez vezet. A különböző intézmények, amelyeket az évek során megpróbáltak vagy javasoltak e probléma orvoslására - beleértve a szupertöbbségi szabályt, a súlyozott szavazást, a kumulatív szavazást, a "vegyes alkotmányokat", a végrehajtó hatalom mérlegelési jogkörét és a bírói védett jogokat -, mind különböző módon rosszul működnek, például a megakadás vagy a korrupció kialakulásával. Ez a tanulmány a politikai döntéshozatal új formáját javasolja, amely a kvadratikus szavazás elméletén alapul. Megmagyarázza, hogyan oldja meg a kvadratikus szavazás a preferenciák aggregálásának problémáját azáltal, hogy megfelelő súlyt ad a különböző intenzitású preferenciáknak, hogyan építhető be a politikai intézményekbe, és miért javítja a méltányosságot.

Bevezetés

A csoportok gyakran többségi szabály alapján hozzák meg a kollektív döntéseket. A törvényhozók többséggel fogadnak el törvényjavaslatokat; a részvényesek a legtöbb vállalati döntést (részvényekkel súlyozott) többséggel hozzák, akár csak az igazgatók; klubok, egyetemi karok és polgári egyesületek is jellemzően többségi döntést alkalmaznak. Ennek oka nem teljesen világos. A többségi szabály igazságosnak tűnik - és minden bizonnyal igazságosabb, mint az egy (diktatúra) vagy a kisebbség általi uralom -, de nem nyilvánvalóan igazságosabb, mint az egyhangúság vagy konszenzus, vagy a kétharmados szupertöbbség általi uralom. A többségi uralomnak van néhány hasznos tulajdonsága, de gyakran nem segíti elő a csoport javát.

---

¹ Kirkland & Ellis Distinguished Service Professor, University of Chicago Law School; közgazdaságtani adjunktus, University of Chicago. Köszönet Fabrizio Carianinak, Ben Laurence-nek, Daryl Levinsonnak, Jonathan Masurnak, Philip Pettitnek, Sparsha Sahának, Adrian Vermeule-nak, valamint a Chicagói Egyetem jogi karán és a St. John's Law Schoolon tartott workshopok résztvevőinek a hasznos megjegyzésekért, valamint Matthew Brineksnek, Siobhan Fabiónak, John Moynihanak, Michael Olijnyknak, Tim Rudnickinek és Robert Sandovalnak a kutatási segítségért.

A többségi uralommal kapcsolatos alapvető probléma jól ismert: a többség figyelmen kívül hagyhatja a kisebbségek jogos érdekeit. Képzeljük el például, hogy egy közösség arról próbál dönteni, hogy az adókból befolyt összegeket egy park építésére fordítsa-e. Egy nagy kisebbség, köztük idősek és kisgyermekes családok, nagy hasznát venné egy parknak; a pusztai többségnek nincs határozott véleménye, de összességében nem akarja elkölteni a pénzt. A többség akkor is megakadályozhatja a parkot, ha a kisebbség többet nyer a parkkal, mint amennyit a többség veszít: nincs olyan mechanizmus, amely biztosítaná, hogy a többség figyelembe vegye a kisebbség aránytalan érdekeit. Például, ha a kisebbség 10 000 emberből áll, akik fejenként 100 dollárra értékelik a parkot, és a többség 11 000 emberből áll, akik fejenként 2 dollárra értékelik a parkot, akkor a többség akkor is győzedelmeskedik, ha a park nettó 978 000 dolláros társadalmi hasznot termel. Könnyen elképzelhetőek ennél sokkal problémásabb példák is, amelyek a történelem során mindig is előfordultak. A politikában a többségi uralom - amelyet nem korlátoz az alkotmányos védelem - lehetővé teszi a többség számára, hogy kisajátítsa a kisebbség tulajdonát, börtönbe zárja őket, és megfoszsa őket a választójoguktól. Még ha a többség tiszteletben tartja is az alapvető jogokat, megfoszthatja a kisebbségeket olyan előnyöktől és kiváltságoktól, amelyek mások számára is elérhetőek. Az utóbbi évek legmarkánsabb példája, amelyet az alábbiakban számszerű részletességgel tárgyalunk, az az állítás, hogy az amerikaiak többsége különböző államokban igazságtalanul megtagadja a házassággal járó jogi előnyöket az azonos nemű párok számára.

Annak a lehetőségnek, hogy a többség figyelmen kívül hagyja a kisebbség érdekeit, van egy jól ismert címkéje: ez a "többség zsarnoksága".² De mi a baj a többség zsarnokságával? Lehetne azzal érvelni, hogy a többség zsarnoksága csupán a "demokrácia" negatív címkéje, amelyet különleges érdekek, kiváltságos csoportok és mások használnak, akik félnek a többségi uralomtól. Ha minden polgár egyenlő, mi lehetne igazságosabb, mint hogy a többségük határozza meg a politikát, akár közvetlenül, akár képviselőikön keresztül?³

---

² A többség zsarnokságának fogalma egyidős a többségi uralommal, amint azt a későbbiekben tárgyalni fogjuk; a kifejezés korai használói közé tartozik többek között John Adams, Alexis de Tocqueville, aki népszerűsítette, és John Stuart Mill. John Adams, *A Defence of the Constitutions of Government of the United States of America*, 3. kötet, újranyomatva: *The Works of John Adams* 6 (Charles Francis Adams szerk. 1851) (1788); Alexis de Tocqueville, *Democracy in America* (Arthur Goldhammer ford., Penguin Putnam 2004) (1835); John Stuart Mill, *On Liberty* (David Bromwich & George Kateb szerk., Yale University Press 2003) (1859). Számos megfogalmazása létezik természetesen, pl: Thomas Paine, *Dissertations on Government; the Affairs of the Bank; and Paper Money* (1786) ("a despotizmust hatékonyabban gyakorolhatják sokan kevesek felett, mint egy ember mindenki felett").

³ Számos tétel illusztrálja a többségi szabály vonzó tulajdonságait, de megmutatja, hogy csak szűk feltételek mellett ér el jó társadalmi eredményeket. Lásd pl. Howard R. Bowen, *The Interpretation of Voting in the Allocation of Economic Resources*, 27 *Q. J. Econ.* 58 (1943); Kenneth O. May, *A Set of Independent Necessary and Sufficient Conditions for Simple Majority Decisions*, *Econometrica* (206801952); Douglas W. Rae, *Decision-Rules and Individual Values in Constitutional Choice*, *Amer63. Pol. Sci. Rev.* (401969); Michael J. Taylor, *Proof of a*

De jó okunk van aggódni a többség zsarnoksága miatt. Az első ok az, hogy - mint említettük - a többségi uralom, hacsak nem korlátozzák a többség zsarnokságának megakadályozása érdekében, nem feltétlenül segíti elő a közjót. A többségi uralom a vagyon vagy az erőforrások szisztematikus átcsoportosításához vezethet a kisebbségtől a többséghez. A közérdek szempontjából az ilyen szisztematikus átcsoportosítások néha indokoltak (például a gazdagoktól a szegényeknek történő átcsoportosítások), de nem feltétlenül azok, és a többségi uralom semmi sem garantálja, hogy az ilyen átcsoportosítások elősegítik a közjót. Az átcsoportosítások történhetnek egyik erkölcsileg tetszőleges csoporttól a másikhoz - például a választások nyertesei a választások veszteseihez, vagy a szegényebbek a gazdagabbakhoz, vagy a feketék a fehérekhez. Gyakran ezek az átutalások jelentős pazarlással járnak mind adminisztratív szempontból, mind pedig azért, hogy a javakat elválasztják az azokat leginkább értékelő tulajdonosoktól.⁴ Ráadásul mivel a kisebbségbe szorulásból származó kár olyan nagy, az emberek küzdeni fognak azért, hogy többséget alkotó koalíciókat hozzanak létre - ez egy nagy tétekkal járó játék, amely olyan időt és erőforrásokat emészt fel, amelyeket máshol sokkal produktívabban lehetne elkölteni.

Itt valójában két különböző probléma van, amelyeket gyakran összevonnak. Az Egyesült Államokban a többség zsarnoksága általában arra utal, hogy egy viszonylag stabil többség (például a fehérek) szisztematikusán és ismételten felhasználja a politikai folyamatot arra, hogy olyan törvényeket fogadjon el, amelyek egy "elkülönült és elszigetelt" kisebbség (például a feketék) kárára előnyösek számára.⁵ Néha úgy gondolják, hogy a többségi uralom kevésbé zavaró, ha a csoportok "felváltva" játszanak szerepet a többségben. Ha például a fehérek és a latinok túlszavazzák az afroamerikaiakat egy idén benyújtott törvényjavaslat kapcsán, de aztán az afroamerikaiaknak lehetőségük van arra, hogy a latinokkal koalíciót alkossanak, hogy jövőre túlszavazzák a fehéreket, és így tovább, akkor úgy gondolhatjuk, hogy nem történik meg a "többség zsarnoksága". De bármilyen címkét is használjunk, a többségi uralom még mindig nem optimális. Ennek az az oka, hogy ha a fehér-latino koalíció az 1. évben nem hatékony módon kisajátítja az afroamerikaiakat a közjólétet csökkentő, nem hatékony jogalkotás révén, és a fekete-latino koalíció ugyanezt teszi.

Theorem on Majority Rule, 14 Beh. Sci. (2281969); Ted C. Bergstrom, When Does Majority Rule Supply Public Goods Efficiently?, 81 Scand. J. of Econ. 216 (1979). A szavazási szabályokkal kapcsolatos nagy irodalmat Dennis C. Mueller, Public Choice III (2003); Kenneth A. Shepsle, Analyzing Politics (2d. szerk. 2010); és más kötetek áttekintik. A háttérben ott lapul Arrow tétele, amely bizonyítja, hogy viszonylag tág feltételek mellett egyetlen szavazási rendszer sem képes olyan eredményeket produkálni, amelyek egyszerre Pareto-hatékonyak és nem diktatórikusak. Arrow tétele ordinális preferenciákat feltételez; az alább tárgyalt kvadrátikus szavazási rendszer nem.

⁴ Számptalan történelmi példa van arra, hogy egy kisebbségi csoport erőforrásainak erőszakos átruházására a többségre; a náci kormány által a zsidó állampolgárok vagyonának kisajátítása Németországban a kanonikus példa, lásd Constance Harris, The Way Jews Lived: Five Hundred Years of Printed Words and Images (3282009).

⁵ Lásd pl. Lani Guinier, The Tyranny of the Majority (1994).

évben és², így tovább, akkor a többségi szabály olyan jogalkotást tesz lehetővé, amely társadalmi kárt okoz, még akkor is, ha az nem egyetlen csoportra koncentrálódik, hanem minden csoportra szétterül - olyan társadalmi kárt, amelyet a politikai folyamatnak lehetőség szerint el kell kerülnie. Amikor a "többség zsarnoksága" kifejezést használjuk, akkor a többségi szabályrendszerek e tágabb problémájára akarunk utalni, és nem csak az első esetre.⁶

A második ok, amiért aggódunk a többség zsarnoksága miatt, az az, hogy a többségi uralom rövidre zárhatja a demokráciát. Ha a demokrácia azt jelenti, hogy a nyilvánosság tagjai szerepet játszanak a kormányzásban, akkor a többségi uralom alááshatja a demokráciát azáltal, hogy még a nagy kisebbségeket is kizárja az önkormányzatiságból. A többség bebetonozhatja magát azáltal, hogy akadályokat gördít a kisebbségek politikai részvétele elé - körzeteket alakít ki, cenzúrát vezet be, megnöveli a politikai szervezkedés költségeit, sőt, akár meg is fosztja a kisebbséget a választójogától. Ily módon az átmeneti választási sikerek a demokratikus intézmények tartós gyengüléséhez vezethetnek. A közelmúltban a többség zsarnoksága volt a liberális csoportok hívószava Egyiptomban Mohamed Morszi elnök kormányzása idején, mielőtt az egyiptomi hadsereg megbuktatta volna; Törökországban Recep Erdoğan elnök alatt; és Oroszországban Vlagyimir Putyin elnök alatt. Törökországban és Oroszországban a kisebbségek tiltakoztak, de nem jutottak előbbre; Egyiptomban pedig megtagadták a demokráciát, mert az egyiptomi demokratikus intézmények nem védték őket.⁷

Ezen okok miatt mind a filozófusok, mind a gyakorlati politikusok a többségi uralom korlátozására törekedtek, hogy minimalizálják vagy kiküszöböljék annak negatív következményeit. E dolgozat céljaira figyelmen kívül hagyjuk az egyik végletet - az autokráciát vagy diktatúrát -, amelynek nyilvánvaló hibája, hogy lehetővé teszi az uralkodó számára, hogy kihasználja a

---

⁶ Tegyük fel például, hogy a javasolt kormányzati projektek rutinszerűen 100-at termelnek A számára, 100-at B számára, és -300-at C számára. Még ha idővel különböző emberek vagy csoportok felváltva játsszák is A, B vagy C szerepét, egy olyan többségi rendszer, amely jóváhagyja az összes ilyen projektet, fokozatosan mindenkit elszegényítene, még akkor is, ha nem emelne ki egyetlen konkrét egyént vagy csoportot sem különösen megterhelő bánásmódra. A bírósági felülvizsgálat jogi szakirodalma (amelyet alább tárgyalunk) nagyrészt figyelmen kívül hagyja ezt a problémát, és ehelyett olyan helyzetekre összpontosít, ahol mindig ugyanaz a csoport kényszerül a C szerepére.

⁷ Lásd Michael Kelley, Egyiptom szétesik a forradalom évfordulóján, Bus. Insider (Jan. 1225,2013,:52 PM), <http://www.businessinsider.com/egypt-on-the-anniversary-of-its-revolution-2013-1>; E.J. Dionne, Obama Embraces Democratic Realism Abroad, CHI. TRIB. (dec. 13,2011. dec.)http://articles.chicagotribune.com/2011-12-13/news/ct-oped-1213-dionne-20111213_1_human-rights-foreign-policy-state-hillary-rodham-clinton; Laurence Norman & Joe Parkinson, Erdogan Aims to Ease EU Concerns, WALL ST. J. (jan. 421,2014,:24), <http://stream.wsj.com/story/latest-headlines/SS-2-63399/SS-2-431363/>.

a többség, és nem csak a kisebbség.⁸ De sok más intézményi rendszer is összhangban van a többségi kormányzás szellemével - azzal az elképzeléssel, hogy a lakosságnak önmagát kell kormányoznia, egyrészt azért, mert az önkormányzatiság jó eredményekhez vezet, másrészt azért, mert az önkormányzatiságot a méltányosság vagy a demokrácia megköveteli. Ezek közé tartoznak a szupertöbbségi szabályok, a kétkamarás rendszer és a hatalmi ágak szétválasztása, a súlyozott szavazás, a bírósági felülvizsgálat, a képviseleti demokrácia és még sok más. Sajnos mindegyiknek jelentős problémái vannak, sőt, alapvetően ugyanaz a probléma: vagy nem adnak elegendő hatalmat a kisebbségeknek, ami lehetővé teszi a többség zsarnokságát, vagy túlzott hatalmat adnak a kisebbségeknek, ami megakadáshoz és igazságtalan politikai eredményekhez vezet. Egyetlen létező rendszer sem igazítja a kisebbségeknek biztosított hatalmat az adott politikai döntésekhez fűződő érdekeik erősségéhez.

Egy új típusú szavazási rendszer azonban megoldást kínál. A kvadratikus szavazás (QV) során mindenki úgy szavaz a javaslatokra (népszavazás esetén) vagy jelöltekre, hogy annyi szavazatot vásárol pro vagy kontra, amennyit akar. Az ár, amit fizetnek, a megvásárolt szavazatok számának négyzete. A beszédett összeget arányosan visszaosztják a szavazók között. Amint azt egyikünk kimutatta, a ⁹QV garantálja a társadalmi jólétet maximalizáló eredményeket. Elkerüli a többség zsarnokságát azáltal, hogy a kisebbségnek megadja a lehetőséget, hogy plusz szavazatokat vásároljon, de mivel a kisebbségnek szavazatonként a megvásárolt szavazatokkal arányos árat kell fizetnie, nem teszi lehetővé a kisebbség számára, hogy tisztességtelen eredményeket érjen el, vagy megakadást okozzon.

Tisztában vagyunk azzal, hogy néhány olvasó nem fog komolyan venni egy olyan politikai szavazási rendszert, amely lehetővé teszi, hogy az emberek szavazatokat vásároljanak. A szavazatvásárlás ellen erős tabu van, és aggódhatunk amiatt, hogy egy ilyen rendszer a gazdagoknak kedvez a szegények kárára. Megmutatjuk azonban, hogy a tabu a pénz káros hatásait tükrözi egy hétköznapi politikai rendszerben, mint például az egyszemélyes többségi rendszerben, és a tabu logikája nem vonatkozik a QV-re. Továbbá megmutatjuk, hogy a QV javítaná a szavazási eredmények méltányosságát a status quo-hoz képest.

A tanulmány első része a kvadratikus szavazás alapjait teremti meg azzal, hogy rövid áttekintést nyújt a szavazási és kapcsolódó mechanizmusok kidolgozására irányuló erőfeszítésekről, amelyek célja a többség zsarnokságának megoldása, pontosabban annak biztosítása, hogy a kormányok olyan döntéseket hozzanak, amelyek a közjót szolgálják, ahelyett, hogy pazarlóan osztogatnák az erőforrásokat az érdekcsoportok között. Bemutatjuk, hogy valamennyi megközelítésnek jelentős nehézségei vannak, ami megmagyarázza, hogy miért marad a demokrácia a "legrosszabb formája a demokráciának".

---

⁸ A diktatúrákat azonban általában erős kisebbségek támogatják, amelyek úgy vélik, hogy a többségi uralom rendszerében rosszabbul járnának. Lásd Daron Acemoglu & James A. Robinson, *Economic Origins of Dictatorship and Democracy* (2006).

⁹ Lásd E. Glen Weyl, *Quadratic Vote Buying* (2013. április 1.) (kiadatlan kézirat), elérhető a

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2003531 oldalon.

kormányzás, kivéve az összes többi kipróbált formát" - Winston Churchill szavaival élve.¹⁰ Az írás második része elmagyarázza, hogyan működik a QV, hogyan alkalmazható a demokratikus politikában, és miért jobb más szavazási rendszereknél.

I. Az intenzív preferenciák problémája a demokráciában

A. Ősi idők

Az intézményesített többségi uralom legkorábbi példái a homéroszi, a német és a spártai gyűlésekből származnak, ahol a csoport akklamációval fejezi ki preferenciáját, és az elnöklő tisztviselő hirdeti ki az eredményt.¹¹ A felkiáltással (és nem szavazással) történő uralom kényelmes lehetett az írástudatlan lakosság számára (bár a szavazólapok használata nem követeli meg az írástudást), de érdekes és nyilvánvalóan szándékos jellemzője, hogy lehetővé teszi az emberek számára, hogy kiabálással vagy zúgolódással fejezzék ki preferenciáik intenzitását. Egy intenzív kisebbség így túlszárnyalhatja a tétova többséget, legalábbis addig, amíg a kisebbség nem túl kicsi. A hangok összesített szintje ily módon egyszerre tükrözi a szavazók számát és preferenciáik intenzitását. Az biztos, hogy az emberek stratégiai módon is cselekedhettek volna kiabálással, amikor nem volt határozott véleményük, de a cselekedet nyilvánossága és annak kockázata, hogy stratégiai szereplőnek tekintik őket, korlátozhatta ennek a lehetőségnek az értékét.

A történelem által ismert legtisztább demokráciaforma az i. e. 5th. században uralkodó athéni demokrácia volt. A legtöbb kormányzati hatalmat a gyűlés gyakorolta, amely minden (felnőtt férfi) polgárból állt, társadalmi státuszuktól és vagyoni helyzetüktől függetlenül. Bár léteztek magisztrátusok, tanácsok, tanácsok, bíróságok és egyéb hivatalok és intézmények, ezek hatalma alárendelt volt a gyűlés hatalmának. A gyűlés törvényeket hozhatott, egyéneket érintő rendeleteket hozhatott, és a politikai vezetőket kiközösítéssel és más szankciókkal, akár halállal is büntethette. A gyűlés minden tagjának egy szavazata volt, és a többségi szabály érvényesült.

Az athéniak azonban tisztában voltak a többségi uralom veszélyeivel. A peloponnészoszi háború egyik híres incidensében,¹² a gyűlés megpróbálta és

---

¹⁰ Winston Churchill, Parl444. Deb., H.C. (5. sorozat) (2071947).

¹¹ John Gilbert Heinberg, *History of the Majority Principle*, Am20. Pol. Sci. Rev. (1926)52,55 Spártában "a kiáltás hangosságát az Apellához közeli házba zárt férfiak ítélték meg, ahonnan hallották a kiáltást, de nem látták a gyülekezetet". Id. Lásd még: Melissa Schwartzberg, *A sokakat megszámlálva: The Origins and Limits of Supermajority Rule* 21-25 (2013) (az akklamációs rendszerek tárgyalása).

¹² Xenophón, *Hellencia*, könyv (1G. Bell and Sons 1897).

halálra ítélte a tábornokok egy csoportját, amiért nem mentették ki a túlélőket és nem hozták vissza a holttesteket az Arginoussai szigeteknél aratott tengeri győzelem után; később, mivel meggyőződtek arról, hogy a tábornokokat vihar akadályozta meg a cselekvésben, a gyűlés halálra ítélte a tábornokok vádlóit.¹³ A Xenophón által ránk hagyott beszámoló egy elszabadult csőcseléket ábrázol, amely a demagógok által manipulált és a katasztrófa egy szimpatizáns túlélője által provokált, alkotmányos normákat figyelmen kívül hagyó tömeg.

A görög gondolkodók gyakran becsmérelték a görög demokráciát, mert a szegények tömegei túlszavazták a művelt emberek kisebb csoportját, és erőltetni tudták a vagyonátadást. Platón a demokráciát a csőcselék törvénytelen uralmának tekintette.¹⁴ Arisztotelész kedvezőbb nézetet vallott a demokráciáról, de hasonlóan úgy vélte, hogy mivel a szegények alkotják a többséget, úgy fognak uralkodni, hogy a közjó helyett a saját érdekeiket fogják érvényesíteni. Egy híres passzusában azt javasolta, hogy a szavazatokat a vagyoni helyzet alapján súlyozzák, valószínűleg azért, hogy a preferenciák intenzitását tükrözzék.¹⁵ A drámáiról Arisztophanész a demokratikus döntéshozatalt satirikusan ábrázolta, amikor példákat hozott fel arra, hogy a szegények túlszavazták a gazdagokat a flották felállításával kapcsolatban, amelyeket a gazdagok fizettek, miközben a szegényeknek tengerészként munkát adtak.¹⁶ Polybius szavaival élve,

Erőszakossága és a törvény megvetése révén [a demokrácia] pusztá csőcselék-uralommá válik... A csőcselék ugyanis, amely megszokta, hogy mások kárára táplálkozik, és megélhetési reményeit szomszédja tulajdonában reménykedik, amint kellően ambiciózus és merész vezetőre tesz szert, a szegénység miatt kizárva a polgári kitüntetések édességeiből, pusztá erőszak uralmát teremti meg. Aztán jönnek a zavaros gyűlések, a mézárítások, a száműzések, [és] a földek újrafelosztása.....¹⁷

A peloponnészoszi háborúban elszenvedett vereségük után, amelyet részben a többség rossz döntései miatt okoltak, az athéniak a demokrácia mérsékeltebb formáját vezették be. Több hatalmat adtak független testületeknek, köztük egy bizottságnak, amely törvényjavaslatokat tett (a nomothetai), és egy népbíróságnak, amelynek jogában állt megsemmisíteni a gyűlés törvénytörő rendeleteit. Mivel mindezen testületek tagjait sorsolással választották ki, a gyakorlati hatás az volt, hogy többszörös többségi szavazásra volt szükség a különböző embercsoportok részvételével,

---

¹³ Mogens Herman Hansen, *The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes* (J. A. Crook ford., University of Oklahoma Press 1999).

¹⁴ Platón, *Apológia* 31-32, és Platón, *Köztársaság* in 473, Platón: *Összegyűjtött párbeszéd* (Edith Hamilton & Huntington Cairns szerk. & Hugh Tredennick ford., 1987).

¹⁵ Lásd Arisztotelész, *Politika*, 6. könyv, III. rész (Benjamin Jowett ford., Paul Negri & John Berseth szerk., 2000).

¹⁶ Hansen, *Supra* note at 8.

¹⁷

Polybius, *The Histories*, Perseus Digital Library ,
<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0234>.

ami egy implicit szupertöbbségi követelményt jelentett (kivéve azokat a ritka eseteket, amikor mindkét testületben a választópolgár középértéke azonos politikai preferenciával rendelkezett). A Bíróság tagjainak - a Képviselőház tagjaitól eltérően - harminc évnél idősebbnek kellett lenniük, és esküt kellett tenniük a törvények betartására; ezek a követelmények azt is biztosították volna, hogy a testületek ideológiai összetétele eltérjen. Más eljárási újítások - mint például az, hogy a Közgyűlésnek két ülést kellett tartania a szerződések és más rendeletek jóváhagyásához - szintén gyengítették a többség kezét, mivel arra kényszerítették, hogy hosszabb időn keresztül fenntartsa magát.¹⁸ Ugyanakkor ezek az eljárások megakadáshoz is vezettek, a szupertöbbségi uralom nagy kockázatához, ahogyan azt rövidesen tárgyalni fogjuk.¹⁹

A kisebbség érdekeinek védelmének másik módja a többségi rendszerben az, hogy a napirend meghatározójának vagy az elnöklő tisztviselőnek hatalmat adnak. Az ókori Athénban és különösen Rómában az előjárók néha meghiúsíthatták a többség akaratát, különösen, ha a többség múltó szenvedélynek volt kitéve, azáltal, hogy bejelentették, hogy az istenek helytelenítik a szavazás időpontját, vagy manipulálták a szavazás sorrendjét.²⁰ Mindkét államforma mérlegelési jogkört is biztosított a magisztrátusoknak, és ezt a mérlegelési jogkört a közjó előmozdítására használhatták, ha tevékenységüket a nép nem tudta megfigyelni és ellenőrizni. A mérlegelési jogkör megadása a kormánytisztviselőknek azonban új problémát teremt, mégpedig azt, hogy saját személyes érdekeik, illetve a kivételezett családok, klánok vagy más csoportok érdekeinek előmozdítására használják a hatalmukat.

A jelentősebb fejlemény a vegyes alkotmány elmélete volt, amelyet közismerten Polybius képviselt.²¹ A vegyes alkotmány olyan alkotmány, amelyben különböző társadalmi csoportok - jellemzően a tömegek, az arisztokrácia és az örökletes uralkodó - befolyást kapnak a kormányzásra. A vegyes alkotmány biztosította, hogy bármelyik csoport megvétózhassa azokat a politikai eredményeket, amelyekkel nem ért egyet. A Római Köztársaságban például a szenátust az arisztokraták uralták, míg bizonyos fontos tisztségeket a plebejusok számára tartottak fenn. Az országgyűlések a köznépek számarányuknál fogva hangot adtak, de a választási eljárások a nagyobb vagyonnal rendelkező választóknak előnyöket biztosítottak.²²

---

¹⁸ Hansen, fenti megjegyzés, a 307.

¹⁹ Id. 308.

²⁰ Lásd J. A. North, *Democratic Politics in Republican Rome 126 Past & Present* 3, 17 (1990), elérhető a <http://www.jstor.org/stable/650807> oldalon ("Mindenekelőtt magisztrátusként, szenátorként és papként kizárólagos ellenőrzést gyakoroltak a nyilvános vallási tevékenység szertartása, és így az istenekhez való hozzáférés és minden emberi tevékenység isteni legitimitációja felett").

²¹ Polybius, fenti jegyzet; lásd még Arisztotelész, *Politika*, 3. könyv (Benjamin Jowett ford., Paul Negri & John Berseth szerk., 2000).

²² Polybius, fenti jegyzet.

A Római Köztársaság évszázadokig tartott, és a kor mércéjéhez képest látványos siker volt. Vegyes rendszere hatékonyan teremtette meg a többségi uralmat, amely biztosította, hogy az egyszerű emberek befolyásolhassák a kormányzati politikát, de ne kisajátíthassák a kisebb csoportok - köztük a gazdagok - tulajdonát, ami évszázadokon át korlátozta a konfliktusokat és a polgárháborúkat.²³ A vétójogok nagy száma azonban patthelyzethez vezetett, amelyet a hatalmas uralkodók időről időre alkotmányon kívüli aktusokkal oldottak meg, ami végül polgárháborúhoz, diktatúrához, majd birodalomhoz vezetett.²⁴

B. A modern idők

1. A szupertöbbségi szabály vonzereje

A választási rendszerek fejlődésének következő lépése a középkorban az olaszországi községekben történt. Ezek a községek szupertöbbségi szabályokat alkalmaztak vezetőik megválasztására - néha egyhangúlag, de általában 2/3-os vagy más, a többségnél lényegesen nagyobb arányban.²⁵ Az egyházban az egyházi jog előírta, hogy sok döntést többségi szabály alapján hozzanak meg, de a bonyolult törvények lehetővé tették a túlszavazott kisebbségeknek, hogy magasabb rangú tisztviselőkhöz forduljanak, és érvényesüljenek, ha meg tudják győzni ezeket a tisztviselőket arról, hogy a többségi szavazás valamilyen módon - a többségben lévő szavazók személyes érdekei vagy indítékai miatt, vagy egyszerűen azért, mert helytelen volt - szennyezett volt.²⁶ A *maior et sanior pars* doktrína szerint a kisebbség túlszavazhatta a többséget, ha a kisebbségben voltak olyan emberek, akiknek jobb volt az ítélőképessége, például nagyobb tapasztalattal és bölcsességgel rendelkeztek - ez a súlyozott szavazás egy formája, amelyet később tárgyalunk.²⁷ Angliában az alsóház a tizenötödik században kezdte alkalmazni a többségi szabályozást, de Nagy-Britanniában klasszikus vegyes alkotmány volt - az arisztokrácia a Lordok Házán keresztül gyakorolhatta hatalmát, a király pedig önállóan cselekedhetett -, így a gyakorlatban a politikai eredményeknek egy implicit többségi szabálynak kellett megfelelniük (eltekintve Cromwell diktatúrájától).

---

²³ Lásd Schwartzberg, fenti megjegyzés, 39-46. pont.

²⁴ Lásd Eric A. Posner, A római köztársaság alkotmánya: A Political Economy Perspective (U of Chicago Law & Economics, Olin Working Paper No. 540; U of Chicago, Public Law & Legal Theory Working Paper No. 327), elérhető a <http://ssrn.com/abstract=1701981> oldalon.

²⁵ Heinberg, supra note at 58; Arthur M. Wolfson, The Ballot and Other Forms of Voting in Italian Communes, 5 Am. Hist. Rev. 3 (1899). A szupertöbbségi szabályok már az ókorban is léteztek - és a fenti megjegyzés szerint Rómában ténylegesen is -, de ebben az időszakban egyértelműbbé váltak. Lásd Schwartzberg, Supra note, 44-46., 49-51. o.

²⁶ Heinberg, fentebb, 59-60. pont.

²⁷ John Gilbert Heinberg, Theories of Majority Rule, 26 Am. Pol. Sci. Rev. 452, 456 (1932); Schwartzberg, fenti jegyzet, 52-58. o.

Mi volt az oka a szupertöbbségi szabály növekvő népszerűségének? Az egyik hihető válasz az, hogy a többségi szabály lehetővé teszi a többség számára a kormányzást, miközben némi védelmet nyújt az erős érdekekkel rendelkező embereknek, ha nem tudnak többségi koalíciót alkotni. A szupertöbbségi szabályok védik a kisebbségeket, és így lehetővé teszik az intenzív preferenciákkal rendelkező emberek számára, hogy megakadályozzák az őket károsító törvényeket, ha elég nagy kisebbséget alkotnak, vagy ha más érdekekkel elég nagy kisebbségi koalíciót tudnak alkotni. A szupertöbbségi szabály így javulásnak tűnhet a többségi szabályhoz képest.²⁸ Feltételezhető tehát, hogy a szupertöbbségi szabályok két okból is vonzóak voltak a politikai vezetők, az alkotmányalapítók és a közvélemény számára. Először is, a ma többségben lévő emberek tudják, hogy holnap kisebbségbe kerülhetnek. Lemondanak a gyenge többséggel való győzelem esélyéről, cserébe azért, hogy képesek legyenek megakadályozni a gyenge többséget - ez a kompromisszum csökkentheti a tisztán újraelosztó, de nem hatékony eredmények kockázatát, amelyek néha az egyik csoportnak, máskor pedig egy másik csoportnak kedveznek, így senki sem nyer nettó nyereséget, miközben idővel csökken a teljes jólét. Másodsor, az intenzív preferenciákkal rendelkező, a politikai folyamat során ismételten áldozattá váló embereket erősen ösztönzi a lázadásra vagy elszakadásra; a szupertöbbségi szabály intézményesíti hatalmukat, hogy az békés politikai csatornákon keresztül áramoljon.²⁹

Az erősebb szabályok - mint például az egyhangúság vagy a konszenzus - szintén képesek megakadályozni a többség zsarnokságát, de van egy jelentős hátrányuk: megakadást okoznak. Az egyhangúság szabályának előnye, hogy a projektek csak akkor lehetségesek, ha a csoport minden tagjának hasznára válnak. Hátránya, hogy bármelyik egyén kitarthat, és megakadályozhatja egy projekt jóváhagyását, hacsak nem kap kifizetést a csoport többi tagjától. Mivel a többi egyénnek ugyanolyan ösztönzőkkel kell szembenéznie, mindenki kitarthat, ami patthelyzethez és kudarchoz vezet.³⁰ Ez az oka annak, hogy politikai csoportokban ritkán alkalmazzák az egyhangúsági szabályt. Ha alkalmazzák, akkor csak az együttműködés legvékonyabb formáit támogatja. A nemzetközi intézmények gyakran alkalmazzák az egyhangúsági szabályt vagy annak változatait. A Biztonsági Tanács intézkedéseire az öt állandó tag egyhangúsága szükséges. A Tengerjogi Hatóság szintén a szupertöbbségi szabályt és vétőt alkalmazza a legnagyobb országok védelme érdekében.³¹ A kormányok közötti kölcsönös gyanakvás miatt tűrhetetlennek tartják az olyan döntések kockázatát, amelyek egyes államoknak mások kárára kedveznek. Ezt a kockázatot minimalizálják

---

²⁸ Lásd John O. McGinnis & Michael B. Rappaport, *Our Supermajoritarian Constitution*, 80 *Tex. L. Rev.* 703 (2002), akik alkotmányelméletet építenek a szupertöbbségi szabály eszménye köré.

²⁹ A szupertöbbségi szabály bizonyos kontextusokban alakult ki, ahol a hatalmon lévőknek kedvezett (legalábbis a többségi szabályhoz képest). Lásd Schwartzberg, *supra* note, 59-70. o. A status quo felé való elfogultság egyértelműen azoknak kedvezne, akik jól teljesítettek a status quóban.

³⁰ Lásd George J. Mailath & Andrew Postlewaite, *Asymmetric Information Bargaining Problems with Many Agents*, 57 *Rev. Econ. Stud.* 351 (1990) ennek az érvelésnek a formalizálásához.

³¹ Lásd Eric A. Posner & Alan O. Sykes, *Voting Rules in International Institutions*, Chicago J. *Inter'l L.* (megjelenés előtt 2014).

erős döntési szabályokkal, amelyek szintén dugót okoznak, amit elfogadható árnak tartanak.³²

A hold-out nehezebb a szupertöbbségi szabály alatt, mint az egyhangúság alatt, de a szupertöbbségi szabály nehezebb, mint a többségi szabály, amint azt az amerikai szenátusban szerzett tapasztalatok mutatják. A közelmúltban az adóssághatár körüli válságok sorozata mutatja, hogy a viszonylag gyenge kisebbségi védelem milyen hatalmat biztosít még a hold-outnak is, amely lehetővé teszi egy elszánt kisebbség számára, hogy megakadályozza a többség által támogatott projekteket, még akkor is, ha ezek a projektek egyértelműen közérdekűek. Továbbá a szupertöbbségi szabályok nem akadályozzák meg a többség "konzervatív" zsarnokságát, amikor a kisebbség számára nagy előnyökkel járó jogszabályokat (például a faji vagy etnikai kisebbségek polgárjogi törvényeit vagy a meleg és leszbikusok azonos neműek házasságát) a többség megakadályozza. A szupertöbbségi szabályok valójában elriasztják a kisebbségeket attól, hogy érdekeik előmozdítása érdekében koalíciót kössenek egymással, mivel növelik az új jogszabályok elfogadásához szükséges koalíció méretét. A szupertöbbségi szabály mégis elfogadható kompromisszum lehet - a többség zsarnokságának legrosszabb túlkapásait csökkenti anélkül, hogy a kormányzatot teljesen leállítaná.³³

A szupertöbbségi szabály sokféle formát ölthet. Néha kifejezett, máskor más szavazási szabályok ténylegesen megkövetelik a szupertöbbséget. Állhat önmagában is, vagy egyesülhet más, különleges érdekeket védő szabályokkal. A Az Egyesült Államok alkotmánya, amelyet a demokratikus intézmények történetével és problémáival intenzíven tisztában lévő emberek fogalmaztak meg, számos példát tartalmaz a többségi szabályokra. A szenátus kétharmados szupertöbbségének kell jóváhagynia egy szerződést, mielőtt az elnök ratifikálhatná azt. A szenátus szupertöbbsége szükséges az obstrukció megakadályozásához. Mindkét ház kétharmada szükséges az elnök vétójának leküzdéséhez. Ezek mind a szupertöbbségi szabály kifejezett példái.³⁴ Általában azt mondják, hogy az alkotmányszerkesztők egyik célja a kisebbségek védelme volt - például a délen, vidéken élő amerikaiak, a hitelezők vagy a jelentős vagyonnal rendelkezők kisebbsége. Jobban mondva ezt úgy fogalmazzák meg, hogy az alapítók felismerték, hogy ezek a csoportok intenzív

---

³² A többségi szabály olyan testületekben létezik, mint a Közgyűlés és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa, amelyeknek nincs jogalkalmazási jogkörük, valamint a nemzetközi igazságszolgáltatási szervek, amelyek általában csak az érintett államok beleegyezésével szereznek joghatóságot. Lásd id.

³³ Lásd James M. Buchanan & Gordon Tullock, *The Calculus of Consent: Az alkotmányos demokrácia logikai alapjai* (1962). De lásd Anthony J. McGann, *The Tyranny of the Supermajority: How Majority Rule Protects Minorities*, 16 *J. Theoretical Pol.* 53 (2004) (azzal érvelve, hogy a szupertöbbségi szabály kevésbé védi a kisebbségeket, mint a többségi szabály, mivel megnehezíti a kisebbségek számára, hogy más kisebbségekkel koalíciót kössenek érdekeik előmozdítása érdekében új jogszabályok révén).

³⁴ John O. McGinnis & Michael B. Rappaport, *Originalism and the Good Constitution* (2013) (az Alkotmányban szereplő szupertöbbségi szabályok ismertetése).

érdekeiket, de mivel kisebbségek voltak, nem számíthattak a többségi uralomra, hogy megvédjék őket. A szupertöbbségi szabály tehát azért volt szükséges a védelem biztosításához, mert az alkotmányos rend nem maradhatott volna fenn a csoportok támogatása nélkül.

Egy másik példa a kétkamarás rendszer. Első pillantásra úgy tűnhet, hogy a törvényjavaslat elfogadásához mindkét házban többséget kell szerezni, ami inkább a többségi szabály (kettős) példája, mint a szupertöbbségi szabályé. De az egyszerű többség a képviselőházban és az egyszerű többség a szenátusban általában csak akkor lehetséges, ha az amerikaiak szupertöbbsége elfogadja a politikát. Ennek oka, hogy az emberek különböző csoportjai választanak képviselőket és szenátorokat. Szokatlan körülményektől eltekintve az egyik csoport és a másik csoport medián szavazója eltérő lesz, ami azt jelenti, hogy a törvényjavaslat elfogadásához az egyik vagy a másik csoport szupertöbbségére lesz szükség.³⁵ És mivel az elnök megvétózhatja a törvényjavaslatot, és a bíróságok megsemmisíthetik azt, az amerikai alkotmány további pontokat épít be, ahol a kisebbségek képesek lehetnek megakadályozni a törvényhozást - ha a kisebbségnek sikerül megválasztania az elnököt (ami nehéz, de nem lehetetlen), vagy befolyást gyakorol a bírói testületre vagy annak egyes elemeire (ami akkor fordulhat elő, ha egy sokáig domináns, sok bírói kinevezést végző párt végül elveszíti a hatalmát). A szövetségi rendszer pedig megint csak megvédheti az államot uraló nemzeti kisebbséget az olyan törvényhozástól, amelyet a nemzeti kormány szeretne az államra kényszeríteni, de nem tud, mert az adott szakpolitikai területre vonatkozó törvényhozási hatáskör az államé. Ma egy átmeneti politikai többségnek - még ha az elnöki tisztséget és mindkét házat megszerezte is - nemcsak a bíróságokkal kell megküzdenie, hanem egy bebetonozott bürokráciával is, amely megakadályozhatja a népszerű törvényhozást, amelyet nem helyesel, vagy felhívhatja annak hatását.³⁶ Még a diktatúra, az oligarchia és az arisztokrácia is lehet olyan rendszer, amely a kisebbségi érdekek védelmét szolgálja. Az oligarchia klasszikusan a gazdag kisebbség érdekeit védi; az arisztokrácia az ősi családok vagy más, történelmi kiváltságokkal rendelkező csoportok érdekeit védi. A diktatúrák gyakran a többség uralmától féltő, erős kisebbségek támogatásán alapulnak - például a szunniták Irakban Szaddám Huszein alatt (ahol a többség síitákból áll), valamint a keresztények és alaviták Szíriában Hafez és Bassár el-Aszad alatt (ahol a többség szunnitákból áll).

---

³⁵ Lásd John J. Coleman, *Unified Government, Divided Government, and Party Responsiveness*, 93 *Amer. Pol. Sci. Rev.* 821 (1999).

³⁶ Különböző egyéb szabályok - egyesek az Alkotmányban, mások a szokásjogban - védik a kisebbségi érdekeket. Az ilyen szabályok egyik érdekes csoportja az "altöbbségi" szavazási szabályok, amelyek a kisebbségeknek többlethatalmat biztosítanak a saját védelmük érdekében azáltal, hogy a napirend feletti bizonyos mértékű ellenőrzést biztosítanak számukra. Lásd Adrian Vermeule, *Mechanisms of Democracy* 85-115 (2007).

Az alkotmányos rendszerek a kisebbségi érdekeket is védhetik azáltal, hogy több szavazatot adnak nekik. Az Egyesült Államok alkotmánya éppen ezt tette azzal, hogy a rabszolgatartó államoknak a rabszolgák száma alapján extra képviselőt biztosított a képviselőházban - ez a hírhedt 3/5-ös szabály.³⁷ Ez a szabály megvédte az erős kisebbségi érdekekkel rendelkező államokat (a rabszolgaság megőrzése) az államok többségének gyengébb érdekeitől (a rabszolgaság eltörlése). Az a szabály, hogy az államok lakosságuk nagyságától függetlenül két szenátort választanak, szintén úgy értelmezhető, mint amely nagyobb szavazati jogot biztosít az alacsony népességű államokban élőknek, és ezzel ismét az erős kisebbségi érdekeket védi. Hasonló szabályok találhatók a mai vállalatirányításban is. A vállalatban nagyobb részesedéssel rendelkező részvényesek több szavazattal rendelkeznek, mint a kisebb részesedéssel rendelkező részvényesek - a szavazás jellemzően a birtokolt részvények száma, nem pedig a részvényesi státusz alapján történik. A nemzetközi szervezetek, például a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap szavazati rendszerei is nagyobb súlyt adnak azoknak az országoknak, amelyek a legtöbb pénzt adják ezekbe a szervezetekbe, így védve hozzájárulásukat a tagságuk többségét alkotó szegényebb országok kisajátításától.³⁸

John Stuart Mill amellet érvelt, hogy a művelt embereknek több szavazatot kellene adni, mint a tanulatlanoknak, mert a művelt emberek jobban megértik a közjót, mint a tanulatlanok.³⁹ Az évek során mások is hasonló érvelés alapján szorgalmazták a vagyonhoz kötöttséget: a vagyonnal rendelkező embereknek nagyobb tétje van a politikai döntésekben, ezért nagyobb szavazati joggal kell rendelkezniük.⁴⁰

---

³⁷ Vagy, másképp nézve, nagyobb súlyt ad az északi államoknak, mivel a déli államokban élő rabszolga lakosság 2/5-ét nem vették figyelembe. Más szóval, ha az alapelv az, hogy a délinek a nemzeti kormányban a *teljes* nemzeti népességen belüli arányának megfelelő szavazati joggal kell rendelkeznie, a szabály több szavazati jogot ad az északiaknak; ha az alapelv az, hogy a délinek a nemzeti kormányban a nemzeti *szavazó* népességen belüli arányának megfelelő szavazati joggal kell rendelkeznie (tehát a rabszolgák kizárásával), a szabály több szavazati jogot ad a délieknek.

³⁸ Egy másik példa a konzociacionizmus, egy olyan alkotmányos forma, amelyben a különböző csoportok (például különböző vallási vagy etnikai csoportok) arányos képviselőt kapnak a kormányban, beleértve a végrehajtó hatalmat is, és a döntések általában konszenzussal születnek. Ilyen például Libanon és Bosznia-Hercegovina. John Calhoun egyfajta konzociacionizmust képviselt, amikor amellet érvelt, hogy az Egyesült Államokban kettős végrehajtó hatalomnak kellene lennie, amely egy északi és egy déli képviselőből állna. Lásd: Arend Lijphart, *Consociational Democracy*, 21 *World Pol.* 207 (1969).

³⁹ Lásd John Stuart Mill, *Thoughts on Parliamentary Reform* (1859), újranyomtatva a *The Collected Works of John Stuart Mill* (19John M. Robson szerk., 1977). A modern megközelítésekkel és az empirikus bizonyítékokkal összhangban feltételezzük, hogy az emberek saját érdekeik szerint szavaznak, és ezért a szavazási rendszert úgy kell kialakítani, hogy az információt és a preferenciákat aggregálja. Erős empirikus bizonyítékok azonban arra utalnak, hogy a képzettek jellemzően intenzívebb információval és preferenciákkal rendelkeznek, és így optimális esetben átlagosan nagyobb súlyt kaphatnak. Lásd Raymond E. Wolfinger & Steven J. Rosenstone, *Who Votes?* (1980).

⁴⁰ Az alapítás idején az államokban gyakoriak voltak a választójoghoz szükséges vagyoni feltételek.

Hasonló érvelés indokolta a választójog megtagadását a nőkkel szemben, akikről úgy gondolták, hogy nem rendelkeznek a politikai döntések meghozatalához szükséges ítélőképességgel, és akiket egyébként apjuk vagy férjük szavazata védett, valamint a gyarmatok lakóival szemben, akikről úgy vélték, hogy képtelenek az önkormányzatiságra, mert nem rendelkeznek intelligenciával vagy megfelelő hagyományokkal. Mindezekben az esetekben attól tartottak, hogy az erényes vagy bölcs, erős érdekekkel rendelkező kisebbséget az átlagemberek túszavazzák, akik az elitnél nagyobb számban lévén, a súlyozatlan többségi szabály értelmében nagyobb szavazati erővel rendelkezének.

A súlyozott szavazást ma már ritkán alkalmazzák politikai döntésekben. A régebbi indoklásokat ma már elfogultnak, bigottnak és egyszerűen helytelennek tartják. De még ha félretesszük is támogatóik megkérdőjelezhető empirikus feltételezéseit, a súlyozott szavazás nem jó módszer a kisebbségi érdekek védelmére.⁴¹ A probléma az, hogy a többlétszavazatokkal rendelkezők akkor is felhasználhatják ezeket a szavazatokat saját érdekeik érvényesítésére, ha ezek az érdekek gyengék, és ha egy politika kevésbé érinti őket, mint másokat. A probléma ismerős a vállalatirányításban: azok az emberek, akik több részvényt birtokolnak egy vállalatban, és ezért megfelelő szavazati joggal rendelkeznek, amelyet érdekeik védelmére használhatnak, ugyanezt a szavazati jogot arra is felhasználhatják, hogy más részvényesek értékét kisajátítsák.⁴² Például egy olyan személy, aki egy vállalat 51 százalékát birtokolja, elméletileg keresztül tud vinni egy olyan fúziót, amely számára előnyös, mivel az ő tulajdonában van a célvállalat, és ragaszkodhat a piaci ár feletti árhoz, miközben a másik 49 százalék tulajdonosainak kárt okoz. A bíróságok úgy próbálják megakadályozni ezt a fajta kisajátítást, hogy a kisebbségeknek jogot biztosítanak arra, hogy bíróság előtt megtámadják az egyesülést, és tisztességes értékelést kapjanak.⁴³ De ekkor a bírácoknak meg kell határozniuk a vállalat értékét - ami nehéz feladat, és ellentmondásban áll azzal az elképzeléssel, hogy a vállalatoknak eleve magántulajdonban kell lenniük.

Ráadásul minden nagyobb demokratikus rendszer képviseleti demokrácia, nem pedig népi demokrácia, és a képviseleti demokrácia nagyobb mértékben védi a kisebbségi érdekeket, mint a népi demokrácia. A képviselők maguk is megérthetik a többségi érdekeknek való túl könnyű engedés veszélyeit; továbbá jobban reagálhatnak a jól szervezett kisebbségekre, amelyek készpénzzel tudnak hozzájárulni, mint a többségre, amely nehezen tudja összehangolni és érvényesíteni az érdekeit. Az alapítók azért adtak hatéves mandátumot a szenátoroknak, hogy elszigeteljék őket a közvéleménytől, és lehetővé tegyék számukra a demokratikusan érzékenyebb Ház ellenőrzését.

---

⁴¹ Iris Marion Young: *Justice and the Politics of Difference* (1990) (amellett érvel, hogy a nőknek vétőjogot kellene biztosítani az őket érintő kérdésekben).

⁴² Lásd Eric A. Posner & E. Glen Weyl, *Quadratic Voting as Efficient Corporate Governance*, U. Chicago L. Rev. (megjelenés előtt 2014).

⁴³ Lásd *Reis v. Hazelett Strip-Casting Corp.*, A28.3d (442Del. Ch. 2011) (megállapítva, hogy a társaságnak "készpénzben" kell kifizetnie a töredékrészesedések "valós értékének" megfelelő összeget").

Az amerikai alkotmány alkotói felismerték a többségi uralom veszélyeit. A Konföderációs cikkelyek idején az állami kormányok szerződéseket szegtek, újraelosztották a vagyont, és más olyan politikákat folytattak, amelyek a többségnek kedveztek a kisebbségi tulajdon rovására.⁴⁴ A római politikai vezetők, például a Gracchiak és Caesar ismételt kísérleteinek tudatában, hogy a hatalmat a javak tömegek közötti újraelosztásának ígéretével próbálták megszerezni, az alkotmányozók számos többségellenes szabályt vezettek be az alkotmányba. Ezek közé tartozott több, fentebb említett: a kormányzati hatalom három ágra való szétválasztása, amelyek részleges vétőt gyakoroltak, és hatalmukat különböző választókörekből merítették; a törvényhozás további felosztása felső- és alsóházra; számos rendelkezés a befolyásos személyiségek, köztük az elnök és a szenátorok közvetett megválasztására; mások, például a bírák kinevezésére; kifejezett szupertöbbségi szavazási szabályok; föderalizmus; szélsőséges szupertöbbségi szabályok az alkotmány módosítására; és így tovább.⁴⁵ Ezek a szabályok nem csupán a tulajdonosi érdekeket védték a többségi uralomtól. Védték a szekcióérdekeket is - különösen a kereskedők és a rabszolgotartók érdekeit.

Egyes kommentátorok ünneplik ezt a többségi rendszert,⁴⁶ de nagyon kevés okunk van azt hinni, hogy ez a rendszer optimális, vagy akár csak megközelítőleg is optimális. Először is, még ha a többségi szabály jobb is a többségi szabálynál, a többségi szabályok skálája a többség és az egyhangúság között végtelen; senkinek sincs fogalma arról, hogy az optimális többségi szabály százalékos⁵¹ vagy százalékos⁹⁹, vagy a kettő között van-e, és az optimális szabály a politika különböző területein és idővel a demográfiai változásokra reagálva változhat.⁴⁷ És akkor lehetséges (ha a döntési költségek és ezáltal a megakadás kockázata elég magas), hogy a tiszta többségi szabály, vagy akár az altöbbségi szabály jobb, mint a szupertöbbségi szabály. Bármi is legyen a szupertöbbségi szabály érdeme, az egyértelműen nagyon durva módja a kisebbségi érdekek védelmének, mivel egy adott kisebbségnek még a szupertöbbségi szabály esetén sem áll rendelkezésére elegendő szavazat ahhoz, hogy megakadályozza a kedvezőtlen jogszabályokat, míg egy másik kisebbségnek elegendő szavazata lehet ahhoz, hogy megakadályozza a közérdeket szolgáló, a kisebbségnek nem vagy csak nagyon kevésbé ártó jogszabályokat.⁴⁸ Egy százalékos³² kisebbség nem

---

⁴⁴ Lásd pl. Calvin H. Johnson, *Righteous Anger at the Wicked States: The Meaning of the Founders' Constitution* (2005); Jack N. Rakove, *The Beginnings of National Politics: An Interpretive History of the Continental Congress* (1979); és Woody Holton, *Unruly Americans and the Origins of the Constitution* (2007).

⁴⁵ Lásd Daryl J. Levinson, *Rights and Votes*, *Yale L.J.* 1293-971286, (2012).

⁴⁶ Különösen McGinnis & Rappaport, *Supra note*.

⁴⁷ Rosalind Dixon & Richard Holden, *Alkotmánymódosítási szabályok: The Denominator Problem*, in *Comparative Constitutional Design* (Tom Ginsburg szerk., 2012).

⁴⁸ Lásd McGann, fenti megjegyzés (azzal érvelve, hogy a szupertöbbségi szabály árthat a kisebbségeknek azáltal, hogy megnöveli a más kisebbségekkel való koalíciókötés költségeit a többség által elfogadott törvények megdöntése érdekében).

megvédheti magát a 2/3-os szabály alapján, és egy százalékos³⁴ kisebbség azzal fenyegetőzhet, hogy blokkolja a köz javát szolgáló jogszabályokat, ha csak nem kap fizetséget.

Így minden népszerűsége ellenére a szupertöbbségi szabály alapvetően hibás. Csak akkor védi az erős kisebbségi érdekeket, ha ezeket az érdekeket elég sokan képviselik ahhoz, hogy blokkoló kisebbséget alkossanak. Lehetővé teszi a *gyenge* (vagy erős) érdekekkel rendelkező kisebbségek számára, hogy olyan törvényeket akadályozzanak, amelyek a többségnek nagyobb hasznára válnak, mint amennyit a kisebbségnek ártanak - ez pedig megakadást okoz. És nem segíti az erős érdekekkel rendelkező embereket, amikor a status quo árt nekik; sőt, árt nekik, mivel megnehezíti számukra, hogy más csoportokkal együtt elég nagy többséget tudjanak összeállítani a status quo megváltoztatásához.

Mindezek a problémák befolyásolták az amerikai alkotmányjog fejlődését. Az elakadás problémájára válaszul hosszú időn keresztül a Egyesült Államok alkotmányos rendszere úgy igazította ki magát, hogy a hatalmat az államoktól a nemzeti kormányzatra, a nemzeti kormányzaton belül pedig a Kongresszustól a végrehajtó hatalom által irányított nagy bürokráciára helyezte át.⁴⁹ A patthelyzet mindazonáltal ma is jelentős probléma.

Az intenzív érdekekkel rendelkező kisebbségeket sértő status quo problémája még nagyobb nehézségeket okozott. A faji, etnikai és vallási kisebbségek a mindennapi életben egyaránt szenvedtek a diszkriminációtól, és nem tudtak törvényhozási enyhítést elérni, mert túlszavazták őket; sok esetben, különösen az afroamerikaiak esetében, az állami szinten többségben lévő szavazók olyan törvényeket támogattak, amelyek gyengítették vagy megszüntették a kisebbség választójogát. Amikor az afroamerikaiak végül az 1940-es és 1950-es években többségi koalíciót alkottak az északi fehérekkel nemzeti szinten, a szupertöbbségi szabályok egy másik kisebbség - a déli fehérek - jogait védték az ő kárukra, mivel a déli szenátorok az obstrukciót használták fel a lakosság többségi támogatását élvező polgárjogi törvények elutasítására.⁵⁰ A szupertöbbségi szabályok ebben az esetben egy konzervatív kisebbséget erősítettek meg, megakadályozva olyan reformokat, amelyek egy kisebb kisebbség számára óriási előnyökkel járnának.

2. A jogszabályok bírósági felülvizsgálata

A huszadik század második felében a szövetségi bíróságok közbeléptek, hogy orvosolják a zsarnoki konzervatív többség (vagy nagyszámú kisebbség) problémáját azáltal, hogy elismerték a kisebbségek hatékony politikai képviselőhöz való jogát. Ez

---

⁴⁹ Lásd Eric A. Posner & Adrian Vermeule, *The Executive Unbound: After the Madisonian Republic* (2010) (a végrehajtó hatalom növekedésének tárgyalása).

⁵⁰ Robert A. Caro, *The Years of Lyndon Johnson: The Passage of Power* (2012) (a polgárjogi törvények körüli harcok leírása).

az amerikai jogi és politikai gondolkodás legnagyobb hozzájárulása a többségi uralom problémáihoz. Az eredeti alkotmány természetesen a jogok nyelvét használta, de az alkotmány nem a kisebbségi faji és etnikai csoportok problémájára irányult, és még ha a vallási jogok meg is jelentek az első módosításban, nem volt kezdettől fogva világos, hogy a bíróságoknak erős szerepük lesz abban, hogy megakadályozzák a többséget abban, hogy olyan törvényeket hozzon, amelyek a kisebbségi vallási csoportokat károsítják. Ma a politikailag kiszolgáltatott kisebbségek politikai jogainak bírósági érvényesítése magától értetődőnek számít.

Az e célra a bíróságok által kidolgozott doktrína összetett; itt elegendő lesz egy egyszerűsített leírás. A törvények vélhetően végrehajthatók, mert a többség akaratát tükrözik. Ha azonban történelmileg sérülékeny kisebbségi csoportokat terhelnek (vagy "gyanús csoportokat", egy nem pontosan meghatározott fogalmat, amely legalábbis a faji és etnikai csoportokat magában foglalja), akkor a bíróság megsemmisíti őket, kivéve, ha a kormányzat erős és meggyőző érvekkel tudja alátámasztani, hogy a terhet a közérdek igazolja.⁵¹ A gyakorlatban a bíróságok csak akkor hagyják jóvá az ilyen törvényeket, ha azok a kisebbségi csoport javát szolgálják, nem pedig kárát (pozitív diszkrimináció).⁵² vagy (vallási csoportok esetében) nem a kisebbségi vallási gyakorlatot célozzák.⁵³

Ez a megközelítés szilárdan beágyazódott az amerikai jogi gondolkodásba, és csak a periférián vannak viták. Egy kisebb szakirodalom kifogásolja, hogy a jogokkal való foglalkozás torzítja a politikai diskurzust, de ez kevés befolyást gyakorolt.⁵⁴ A régóta fennálló aggodalmak, miszerint a bírósági felülvizsgálat beavatkozik a demokratikus értékekbe, blokkolja a közérdekű jogalkotást, és visszahatáshoz vezethet, soha nem kaptak teret.⁵⁵ A konzervatívok és a republikánusok az 1950-es és 1960-as években eredetileg ellenezték a bírósági úton érvényesített jogok kisebbségekre való kiterjesztését, de ma már elfogadják azt az elvet, hogy a faji besorolást tartalmazó törvények alkotmányellenesek.

---

⁵¹ Lásd pl. *City of Cleburne, Tex. kontra Cleburne Living Ctr.*, 473 U.S. 432, 450 (1985) (megállapítva, hogy egy mentálisan beteg idősök otthonára vonatkozó engedélyezési követelmények a lakókkal szembeni "irracionális előítéleten" alapultak).

⁵² *Regents of Univ. of Cal. v. Bakke*, 438 U.S. 265 (1978) (a különleges felvételi programot alkotmányosnak minősítette, mivel az faji alapon részesíti előnyben az érintetteket).

⁵³ *Employment Div. v. Smith*, 494 U.S. 872 (1990) (megállapítva, hogy az állam megtagadhatja a munkanélküli segélyt azoktól, akik vallási okokból peyote-ot használnak, ha a törvény nem próbálja szabályozni a vallásszabadságot).

⁵⁴ Lásd pl. Mary Ann Glendon, *Rights Talk: The Impoverishment of Political Discourse* 1-17 (1991). E nézet megvitatását és kritikáját lásd: Stephen Holmes & Cass R. Sunstein, *The Cost of Rights* 158-61 (1999).

⁵⁵ Lásd pl. Jeremy Waldron, *Law and Disagreement* (1999); Adrian Vermeule, *Law and the Limits of Reason* (2008).

A bírósági úton érvényesíthető jogokkal kapcsolatos problémákat újból láthatjuk, ha a többségi uralommal kapcsolatos problémák szemszögéből vizsgáljuk meg őket. Emlékezzünk vissza, hogy a többségi szabály legfőbb előnye az, hogy az alkuköltségek minimalizálásával (a szupertöbbségi szabályhoz vagy az egyhangúsággal vagy konszenzussal történő szabályozáshoz képest) megkönnyíti az olyan törvények és egyéb közprojektek meghozatalát, amelyek a lakosság nagy részének jólétét (ami a medián szavazó érdekeiben tükröződik) előmozdítják. Hátránya azonban, hogy lehetővé teszi a többség számára, hogy kisajátítsa a kisebbségeket, és arra kényszerít minden csoportot, hogy erőforrásokat fordítson a többségi koalícióból való kizárás elkerülése érdekében folytatott küzdelemre. Első látásra a bírósági úton érvényesíthető jogok ideális megoldásnak tűnnek. Lehetővé teszik a többség számára, hogy továbbra is a közjó érdekében hozzon törvényeket, miközben csak a kisebbségi érdekeket sértő törvények meghozatalát tiltják meg.

De ez az érvelés túlságosan durva. Azzal a feltételezéssel jut el a következtetéshez, hogy csak kétféle törvény létezik: azok a törvényes törvények, amelyek a közérdeket anélkül segítik elő, hogy a kisebbséget bármilyen módon, vagy talán csak triviálisan sértenék; és azok a törvénytelen törvények, amelyek a többségnek csak a kisebbségi érdekek kisajátításával kedveznek. A legtöbb törvény azonban e két véglet között helyezkedik el. Ezek a törvények egyszerre szolgálják a többség javát és károsítják a kisebbséget.

Nézzünk néhány ismerős példát:

- Egy olyan bandák ellenes vagy stop-and-frisk törvény, amely csökkenti a bűnözést, de megzavarja a többnyire kisebbségi férfiak életét és tevékenységét.
- A vízumkövetelmények szigorítása, amely csökkenti az illegális bevándorlást, de megzavarja a bevándorlók és külföldi rokonaik és barátaik határokon átnyúló kapcsolatait is.
- Egy olyan azonos neműek házasságát ellenző törvény, mint a javaslat, amely 8, megerősíti a házasságról alkotott hagyományos elképzeléseket, amelyeket a legtöbb amerikai támogat, de amely megfosztja a melegeket és leszbikusokat az ellentétes nemű párok által élvezett előnyöktől.
- A kisebbségi vallási csoportok vallási szertartásait zavaró higiéniai és kábítószer-ellenes törvények.
- A pénz nyomon követésére vonatkozó törvények, amelyek korlátozzák a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását, de terhelik az arab származású amerikaiakat, akik a Közel-Keleten üzletelnek.
- A szavazóazonosító törvények, amelyek csökkentik a választási csalást és növelik a választásokba vetett bizalmat, de visszatartják a szegényeket a szavazástól.
- Olyan területrendezési törvények, amelyek javítják a közterületeket és növelik az ingatlanok értékét, de elűzik az alacsony jövedelmű lakosok kis részét, akik nem engedhetik meg maguknak a magasabb bérleti díjakat.
- A belvárosi projektek állami finanszírozásának csökkentése (elsősorban az

alacsony jövedelmű afroamerikaiakat sújtva) az adófizetők javára.

- A kisajátítási projektek, amelyek során a város több magáningatlan eladására kényszerül, esetleg a tulajdonosok értékénél alacsonyabb áron, hogy parkot építsen vagy felélénkítse a belvárost.

Az emberek különböző és gyakran erős véleményeket vallanak ezekről a törvényekről, de a törvények mind ugyanazt a dilemmát vetik fel. Egy adott törvény segíti (vagy hihetően segíti) a többséget és esetleg a közvéleményt, beleértve akár az érintett kisebbséget, vagy annak egyes tagjait is. A törvény azonban terhet is ró a kisebbségre, olyan terhet, amely igazságtalannak tűnhet, és egyes esetekben eléggé kirívó ahhoz, hogy megkérdőjelezze a szóban forgó törvény kívánatosságát. Ismételten felmerül a kérdés, hogy a többség által élvezett előnyök mikortól igazolják a kisebbségre rótt terheket.

A Számvevőszék megközelítése nyilvánvalóan leegyszerűsítő. Egyes törvények nem alkalmaznak kifejezett megkülönböztetést a kisebbségekkel szemben - és talán nem is az ellenségeskedés motiválja őket -, mégis olyan terhet róhatnak a kisebbségekre, amely méltánytalan vagy túlzott mértékű. A fent ismertetett törvények közül sok törvény kritikusai ezt az érvet hozzák fel. Azt mondják, hogy a megállítást és ellenőrzést előíró törvénynek elméletileg lehet értelme, de túlzott terhet ró a kisebbségekre.⁵⁶ És legalábbis elméletben lehetnek olyan törvények, amelyek kifejezetten terhelik a kisebbségeket, és amelyek nyilvánosan indokoltak lehetnek. Az Egyesült Államok kontra Windsor ügyben a különvéleményt megfogalmazó bírák ezt a nézetet vallották a házasság védelméről szóló törvénnyel kapcsolatban, amely megtagadta a szövetségi házassági kedvezményeket az azonos nemű pároktól, akik az állami jog szerint jogszerűen kötöttek házasságot.⁵⁷ Végül, azok a törvények, amelyek kifejezetten vagy hallgatólagosan hátrányos megkülönböztetést alkalmaznak olyan kisebbségi csoportokkal szemben, amelyek nem tartoznak a gyanús osztályok közé, mivel nem képezik történelmi diszkrimináció tárgyát, társadalmi szempontból mégis erősen kifogásolhatóak lehetnek, mivel előnyöket vonnak el egy csoporttól anélkül, hogy egyenlő társadalmi előnyöket eredményeznének. Az ilyen törvények közé tartoznak azok, amelyek hátrányosan megkülönböztetik a regionális érdekeket (például a mezőgazdasági termelőket vagy a kisvárosokban élőket), a társadalmi osztályokat vagy bármely más olyan csoportot, amely nem alkot többségi koalíciót - a lakástulajdonosokat, a nemzeti parkok látogatóit, az ingázókat vagy a kisgyermekes szülőket.⁵⁸

⁵⁶ Lásd The New York Times, Injustices of Stop and Frisk, N.Y. TIMES (2012. május), http://www.nytimes.com/2012/05/14/opinion/injustices-of-stop-and-frisk.html?_r=0.

⁵⁷ 133 S. Ct. 2675 (2013).

⁵⁸ Különös, hogy a bíróságok ritkán próbálják esetről-esetre meghatározni, hogy egy adott csoport politikai hatalommal rendelkezik-e. Például egy etnikai vagy faji kisebbség lehet többségben egy olyan városban, amely elfogad egy rendeletet, amelyet a bíróságon megtámadnak, de ha a törvény olyan faji besorolásokat tartalmaz, amelyek látszólag terhelik ezt a csoportot, akkor szigorú vizsgálat alá esik. Lásd Dan M. Kahan & Tracey L. Meares, Forward: The Coming Crisis of Criminal Procedure, Geo86. L.J. 1153 (1998) (azzal érvelve, hogy a Legfelsőbb Bíróság azon doktrínáját, amely megtiltotta a bűnözés megfékezésére használt, de diszkriminatív végrehajtásra alkalmas, túlságosan homályos törvényeket, nem kellene alkalmazni, ha a kisebbségi csoportok

támogatják ezeket a törvényeket).

A Bíróság küzdött ezekkel a kérdésekkel, és az elmúlt években a doktrinális struktúra tükrözte ezeket a feszültségeket. Két példa jól illusztrálja ezt a problémát. Először is, a melegeket és leszbikusokat terhelő törvényeket megtámadó ügyekben a Legfelsőbb Bíróság elutasította, hogy ezt a csoportot gyanúsított csoportként ismerje el, így technikailag egy diszkriminatív törvény alkotmányos, amennyiben racionális, és a hagyományos szabályok szerint ez szinte mindig így van. A Bíróság azonban megkövetelte, hogy a kormányok alapos bizonyítékot szolgáltatassanak arra vonatkozóan, hogy ezek a törvények konkrét érdekeket - például az egészséget vagy a rendet, nem pedig pusztán erkölcsi érdekeket - szolgálnak, és a kormányoknak nehézséget okozott ennek a tehernek a teljesítése. Ha azonban a racionális alapon alapuló teszt általában meggyőző társadalomtudományi bizonyítékot követelne meg arra vonatkozóan, hogy egy törvény egy adott érdek előmozdítását szolgálja, akkor kevés törvény lenne alkotmányos. A társadalomtudományi bizonyítékok általában rendkívül gyengék. Az egyetlen igazán meggyőző bizonyíték a véletlenszerű kísérletekből származik, de ezek költségesek, ritkák és nehezen általánosíthatók. A megfigyelési tanulmányokat, függetlenül attól, hogy mennyire jó minőségűek, könnyű kritizálni; és általában csak tucatnyi vizsgálat elvégzése után alakul ki konszenzus. Ennek eredményeképpen a társadalomtudományi bizonyítékok, amelyekre még a széles körben elfogadott törvények - például a betörők bebörtönzése vagy a szennyezők megadóztatása - alátámasztására is hivatkozni lehetne, gyengék, és amikor a kormányzat innovatív szabályozási projektekbe kezd, a bizonyítékok gyakran nem léteznek. Ha tehát a bíróságok erős társadalomtudományi bizonyítékokat követelnének meg minden megtámadott törvény esetében, akkor nem lenne sok törvényünk. Ezért alkalmazták a racionális alapokon nyugvó tesztet. A Legfelsőbb Bíróság végül azért törölte el a házasság védelméről szóló törvényt, mert úgy vélte, hogy az azonos neműek házasságának ellenzése "ellenségeskedést" tükröz, holott valójában erkölcsi nézeteltérést tükröz.⁵⁹ Valószínűnek tűnik, hogy a döntés valódi alapja az volt, hogy a többség úgy vélte, hogy a DOMA jelentős terheket rótt az emberek egy csoportjára, amelyeket nem indokoltak a mások számára esetlegesen jelentkező előnyök.

A pozitív diszkrimináció a második példa. A pozitív diszkriminációra vonatkozó törvények általában úgy rendelkeznek, hogy az afroamerikaiak, a latinok és bizonyos más kisebbségi csoportok különleges kiváltságokban részesülnek, általában olyan oktatási és foglalkoztatási lehetőségekhez való jogot biztosítanak, amelyeket másoktól, akik magasabb képzettséggel rendelkeznek, megtagadnak. Ezek a törvények nem illenek össze azzal a feltevessel, hogy a jogok a kisebbségeket védik, mivel a törvények többé-kevésbé kifejezetten diszkriminálják a különböző kisebbségi csoportokat, például az ázsiai-amerikaiakat, akiktől rendszeresen megtagadják az olyan oktatási helyeket, amelyekre nyilvánvalóan alkalmasak. Míg a doktrína megengedi az arcról diszkriminatív vagy kifejezetten faji besorolást tartalmazó törvényeket, amelyek "kényszerítő kormányzati érdeket" szolgálnak, az a fajta társadalomtudományos bizonyíték, amelyet a bíróságok általában megkövetelnek ezekben a kérdésekben, nem elégséges.

⁵⁹ United States v. Windsor, 133 S. Ct. 2675 (2013) (a házasság védelméről szóló törvényt részben a helytelen ellenségeskedés miatt alkotmányellenesnek minősítette).

körülmények nem bizonyítják, hogy a pozitív diszkrimináció a köz javát szolgálja, ⁶⁰és ennek eredményeként a pozitív diszkrimináció soha nem lelkes bírói támogatása egyre csökken.⁶¹ Pedig a pozitív diszkrimináció könnyen tekinthető ésszerű, pragmatikus politikának, amellyel a kormány rendszeresen kísérletezik, és ez jogosan van így.

A modern alkotmányjogtudomány alapvető megosztottsága a preferenciaintenzítás szempontjából látható. A Legfelsőbb Bíróság liberális bírái aggódnak a faji és etnikai kisebbségek - afroamerikaiak, spanyolajkúak -, valamint a kiszolgáltatott csoportok, például a fogvatartottak, a rászorulóknak, a politikai másként gondolkodók és a társadalom peremén élők erős szabadság- vagy méltóságérdekeinek sérelme miatt.⁶² Így a liberális joggyakorlat középpontjában az egyenlő védelem klauzulája, a tisztességes eljárás klauzulája, a negyedik módosítás és az első módosítás állt.⁶³ A Bíróság konzervatív bírái szintén aggódnak a többség kizsákmányolása miatt - de ők a kizsákmányolásnak azzal a régebbi fajtájával kapcsolatban aggódnak, amelytől az alapítók is tartottak, nevezetesen a tulajdon kisajátítása miatt. Valójában az a konzervatív nézet, hogy a tulajdon kisajátítás elleni védelméhez jogokra van szükség, jóval megelőzte azt a liberális nézetet, hogy a jogok az etnikai kisebbségek és más kiszolgáltatott csoportok szabadságérdekeinek védelméhez szükségesek. Így a konzervatív bírák az alkotmány Takings Clause-jának megerősítésére összpontosítottak, amely korlátozza a kormányzat azon jogát, hogy kártalanítás nélkül elvegye a tulajdont vagy olyan szabályozást hozzon, amely csökkenti a tulajdon értékét.⁶⁴ A Due Process Clause-t és az Első Alkotmánykiegészítést is a maguk javára fordították, felhasználva azokat a vállalkozások védelmére a túlzott szankciókkal és a reklámozás szabályozásával szemben.⁶⁵ Még a fegyverek közelmúltbeli fejlődése is

---

⁶⁰ Richard H. Sander, *A Systematic Analysis of Affirmative Action in American Law Schools*, 57 *Stan. L. Rev.* (2004).

⁶¹ *Fisher v. Univ. of Tex.*, 533 U.S. 133 (2001) (az alsófokú bíróságot egy pozitív diszkriminációs program felülvizsgálatára utasította).

⁶² Lásd John H. Ely, *Democracy and Distrust* (1980).

⁶³ *Brown v. Bd. of Educ.*, 347 U.S. 483, 495 (1954) (megállapítva, hogy a "külön, de egyenlő" közoktatási doktrína "eredendően egyenlőtlen" az egyenlő védelem klauzula értelmében); *Roe v. Wade*, 410 U.S. 113 (1973) (megállapítva, hogy az olyan állami büntetőjogi abortusz törvény, amely csak az életmentő eljárásokat zárja ki, tekintet nélkül más érdekekre vagy a terhesség más szakaszaira, sérti a Due Process Clause-t); *Katz v. Egyesült Államok*, 389 U.S. 347 (1967) (megállapítva, hogy egy nyilvános telefonfülkében beszélgető állampolgárnak joga van a magánélet feltételezéséhez a negyedik módosítás alapján); *New York Times Co. v. Egyesült Államok*, 403 U.S. 713, 719 (1971) (azzal érvelve, hogy a nemzetbiztonsági homályosság nem "törölheti el az első módosításban megtestesülő alapjogot").

⁶⁴ *Stop the Beach Renourishment, Inc. kontra Fla. Dep't of Env'tl. Prot.*, 560 U.S. 702 (2010).

⁶⁵ *BMW of N. Am. v. Gore*, 517 U.S. 559 (1996) (megállapítva, hogy az olyan büntető kártérítések, amelyek az államon belüli és kívüli tevékenységektől egyaránt elrettenteni próbálnak, túlzott mértékűek); *Citizens United v. FEC*, 558 U.S. 310 (2010) (megállapítva, hogy a vállalati független kiadásokra vonatkozó korlátozások az első módosítás alapján érvénytelenek).

jogokat a szenvedélyes fegyvert szerető kisebbségek védelmének tekinthetjük.⁶⁶ A liberálisok és a konzervatívok egyetértenek abban, hogy a többség zsarnoksága bírósági választ igényel, csak abban nem értenek egyet, hogy mely kisebbségek érdemelnek védelmet.

Ez a nézeteltérés viszont abból a feltételezésből ered, hogy kinek az érdekei az erősebbek. A konzervatívok szerint a tulajdonosoknak erős és jogos érdekük fűződik a tulajdonuk élvezetéhez, amelyet az alacsonyabb jövedelműek által irányított, újraelosztásra törekvő kormányok folyamatosan fenyegetnek. A liberálisok szerint a különböző kisebbségi csoportoknak és a nőknek erős és jogos érdeke, hogy ne érje őket hátrányos megkülönböztetés a gyakran a fehér férfiak többségének elkötelezett kormányok részéről.

A bíróságok nehéz helyzetben vannak. Valószínű, hogy mindezek az emberek mélyen törődnek az érdekeikkel, de az igazi kérdés az, hogy konkrét viták keretében hogyan értékeljék azokat az érdekeket, amelyekről a pereskedők azt állítják, hogy erősek, és amelyeket a törvények és politikák súlyosan sértenek. Egyszerűen nem tudjuk, hogy az emberek valójában milyen mértékben törődnek a tulajdonjogukkal vagy azzal a jogukkal, hogy ne érje őket hátrányos megkülönböztetés (például a túlzott ellenőrzés és megállítás révén). Ezt az információt nem lehet megbízható módon kinyerni, ezért a bírának a megérzéseikre vagy a társadalomtudományi bizonyítékokra kell támaszkodniuk, amelyek szinte mindig gyengék és vitathatók.⁶⁷

A bírói felülvizsgálat attól is függ, hogy a bírák motiváltak-e a politikai hatalommal ténylegesen nem rendelkező kisebbségek védelmére, és nem a többség vagy a politikai folyamatokban szisztematikusan érvényesülő, mert jól szervezett és befolyásos kisebbségek védelmére.⁶⁸ De nincs garancia arra, hogy a bírák így fognak eljárni. A bírákat a kormány nevezi ki, és a gyakorlatban hajlamosak annak a kormánynak az érdekeit előmozdítani, amelyik őket kinevezi. A kisebbségek védelmét elsősorban azért végzik, mert a bírák még jóval azután is hatalmon maradnak, hogy az őket kinevező kormányt támogató koalíció összeomlott.

Így nézve a bírósági felülvizsgálat csak egy másik formája a szupertöbbségi szabálynak - egy olyan, ahol a szupertöbbségi küszöb valójában az egy generációval korábbi politikai konfigurációk függvénye.⁶⁹ Az X párthoz kötődő kisebbségek

---

⁶⁶ D.C. kontra Heller, 554 U.S. 570 (2008) (a kézifegyverek otthoni tartásának tilalmát a második alkotmánymódosítás megsértésének minősítette).

⁶⁷ A feltételes értékeléssel kapcsolatos vitáról lásd alább.

⁶⁸ Más kritikák is érik ezt a megközelítést (amelyet John Hart Ely, *Democracy and Distrust* (1980) című könyvében híresült el), arra a nehézségre összpontosítva, hogy nehéz meghatározni, hogy egy csoportot valóban megfosztottak-e a politikai hatalomtól, vagy pedig túlzottan vagy igazságtalanul megfosztottak. Lásd pl. Laurence H. Tribe, *The Puzzling Persistence of Process-Based Constitutional Theories*, 89 Yale L.J. 1063 (1980); Bruce A. Ackerman, *Beyond Carolene Products*, 98 Harv. L. Rev. 713 (1985).

⁶⁹ Vö. Levinson, fenti megjegyzés.

nagyobb többségi védelemben részesülnek, ha a közelmúltban X párt volt hatalmon, egyébként nem. A bírósági felülvizsgálat és a szupermajoritarizmus közötti kapcsolat más országokban egyértelműbb, mint az Egyesült Államokban. A legtöbb országban a törvényhozás a legfelsőbb bíróság alkotmányértelmezéseit olyan törvények elfogadásával vagy más eljárásokkal döntheti meg, amelyekhez szupertöbbségre vagy a kisebbségi érdekeket védő szabályok betartására van szükség.⁷⁰ Az Egyesült Államokban és más országokban is a szupertöbbség általában az alkotmánymódosítási eljárás révén visszafordíthatja az alkotmányos döntéseket.⁷¹ De mint láttuk, a szupertöbbségi szabály a kisebbségi érdekek védelmének durva és nem kielégítő módja.

Az Egyesült Államokban a bírósági felülvizsgálat azért élvez presztízst a liberálisok körében, mert az 1950-es évektől az 1970-es évekig a Legfelsőbb Bíróság védte azokat a kisebbségeket, amelyek a liberálisok számára fontosak voltak, és amelyek (nem véletlenül) fontos politikai szerepet játszottak a Demokrata Pártot támogató koalícióban - mindenekelőtt az afroamerikaiakat.⁷² Abban az időben a konzervatívok azzal érveltek, hogy a Legfelsőbb Bíróságnak nem kellene védenie a kisebbségeket, hanem a politikai folyamatnak kellene engednie.⁷³ Ma a Legfelsőbb Bíróság presztízse azért emelkedett a konzervatívok körében, mert egyre inkább védi azokat a kisebbségeket, amelyek a konzervatívok számára fontosak - többek között az ingatlanulajdonosokat, a vállalkozókat és a fegyvertulajdonosokat.⁷⁴ Ezek a csoportok fontos szerepet játszottak a republikánus koalícióban. Eközben a liberálisok egyre inkább azzal érvelnek, hogy a Legfelsőbb Bíróságnak jobban kellene tisztelnie a politikai folyamatot.⁷⁵ A tiszta szupertöbbségi szabályhoz hasonlóan az Egyesült Államokban gyakorolt bírósági felülvizsgálat is a kisebbségek számára biztosít egy eszközt érdekeik védelmére; de a tiszta szupertöbbségi szabálytól eltérően a bírósági felülvizsgálatnak van egy időbeli összetevője, mivel a bírák kinevezése és a legtöbb döntésük között késés van.⁷⁶

---

⁷⁰ Lásd Tom Ginsburg, Zachary Elkins & James Melton, *The Lifespan of Written Constitutions* (Univ. of Cal., Berkeley Law & Economics Workshop, Paper No. 20083.), elérhető a http://repositories.cdlib.org/berkeley_law_econ/Spring2008/3/ oldalon.

⁷¹ Id.

⁷² Ely, *Supra note* .

⁷³ Raoul Berger, *Igazságügyi kormányzás: A tizennegyedik módosítás átalakulása* (Harvard 1977). Robert H. Bork, *The Constitution, Original Intent, and Economic Rights*, *San23 Diego L Rev* 823 (1986). Lásd még: Steven G. Calabresi & Lauren Pope, *Judge Robert H. Bork and Constitutional Change: An Essay on Ollman v Evans*, *U80. Chi. L. Rev. Dialogue* (1552013) (<https://lawreview.uchicago.edu/page/judge-robert-h-bork-and-constitutional-change-essay-ollman-v-evans#5N>).

⁷⁴ Richard A. Epstein, *Takings: A magántulajdon és a kisajátítás hatalma* (1985).

⁷⁵ Pl. Mark Tushnet, *Why the Constitution Matters* (2010); Cass R. Sunstein, *One Case at a Time: Judicial Minimalism on the Supreme Court* (1999); Larry D. Kramer, *The People Themselves: Popular Constitutionalism and Judicial Review* (2005).

⁷⁶ Helyszűke miatt figyelmen kívül hagytuk a kisebbségvédelem más, külföldön elterjedt formáit, beleértve az arányos képviselést és más hatalommegosztási megállapodásokat. Ennek rövid tárgyalását lásd: Levinson, *supra note*, 1307-11; Sujit Choudhry, *Bridging*

Egy utolsó megjegyzés: könnyen belátható, hogy a bírósági felülvizsgálat, ha megfelelően gyakorolható, hogyan egyeztethető össze a demokratikus kötelezettségvállalás és a kisebbségek védelme. A demokráciával nem annyira az a probléma, hogy a többség győz. Hanem az, hogy a többség akkor győz, amikor az ő érdekei gyengébbek, mint a kisebbségek érdekei.⁷⁷ Ha a bírák csak akkor tudják értékelni a kisebbségek érdekeit és csak akkor védik meg őket, ha azok erősebbek, mint a többség érdekei, akkor a jogszabályok megsemmisítése lehet, hogy nem egyeztethető össze a többség uralmával, de nem egyeztethető össze a jólét maximalizálásával vagy a demokrácia szilárdabb felfogásával, amely a jólét maximalizálására irányul, nem pedig a többség győzelmére egy átmeneti vagy bebetonozott kisebbség felett. Amennyiben a közvélemény ezt felismeri, hosszú távon racionálisan támogatja a jogszabályokat megsemmisítő bíróságot.

3. Végrehajtói diszkréció és technokrácia

Meg kell említenünk egy utolsó közös módszert is a preferenciák olyan módon történő aggregálására, amely figyelembe veszi azokat, akik intenzív preferenciákkal rendelkeznek. Az Egyesült Államokban és sok más országban a politikákat gyakran a bürokrácia vagy a kormányzati szervek hozzák meg, nem pedig a törvényhozás. Ezek a hivatalok jelentős mérlegelési jogkörrel rendelkeznek, hogy olyan politikákat válasszanak, amelyek inkább a közjó egészségét, mintsem egyedi érdekeket mozdítanak elő, és így nagyobb súlyt adnak az erős preferenciáknak, még ha csak egy kisebbségnek is, mint a többség gyenge preferenciáinak. Ha a végrehajtó hatalom irányítása alatt állnak, és ha a végrehajtó hatalom vezetője erős választási ösztönzőkkel rendelkezik a közjó előmozdítására, akkor az ügynökségek motiváltak lehetnek arra, hogy a szabályozást az összesített preferenciák alapján válasszák ki.⁷⁸

A probléma az, hogy tudjuk, mik ezek a preferenciák. Az 1980-as évek óta az amerikai szabályozó ügynökségek egyre inkább a költség-haszon elemzésre támaszkodnak.⁷⁹ A költség-haszon elemzés segítségével az ügynökség egy javasolt szabályozást vagy projektet - például egy szennyezéscsökkentő szabályozást - annak megállapításával értékeli, hogy a közhasznúság meghaladja-e a közérdekű előnyöket.

Összehasonlító politika és összehasonlító alkotmányjog: Constitutional Design for Divided Societies, in Constitutional Design for Divided Societies (Sujit Choudhry szerk., 2008).

⁷⁷ Vö. Barry Friedman, *The Will of the People* (2009), aki hasonló szellemben érvel amellett, hogy a Bíróság azzal tartja meg a közvélemény támogatását, hogy vitát provokál a jelentős kérdésekről, ahelyett, hogy rendszeresen a többség ellenében döntene.

⁷⁸ Hasonlóan, az ügyészi mérlegelés lehetővé teszi a végrehajtó hatalom számára, hogy elkerülje az erkölcsi bűncselekményeket - a társadalom által helytelenített, de senkinek nem ártó cselekményeket -, például a szodómiát, a prostitúciót és a kábítószer-fogyasztást elkövető személyek felelősségre vonását. A hagyomány az volt, hogy eltűrik ezt a magatartást, hacsak nem hívalkodnak vele; ily módon a végrehajtó hatalom alkalmazkodott az e tevékenységben intenzíven érdekelt emberekhez, miközben egyébként a többség gyengébb preferenciáit érvényesítette. Az ügyészi mérlegelésről általában lásd William J. Stuntz, *The Collapse of American Criminal Justice* (2013).

⁷⁹ Matthew D. Adler & Eric A. Posner, *New Foundations of Cost-Benefit Analysis* 10-20 (2006).

a (rendszerint) magánköltések. A költségek könnyen meghatározhatók: ezek egyszerűen a mosóberendezés telepítésének vagy a munkavállalók védőmaszkkal való ellátásának pénzügyi költségei, valamint az árnövekedés esetén az elmaradt eladásokból eredő költségek. Az előnyök meghatározása bonyolultabb. Ha a szabályozás javítja a levegő minőségét, az ügynökség az elkerült egészségügyi költségek vagy vagyoni károk kiszámításával határozhatja meg a hasznot. Gyakran azonban az előnyök közé tartoznak az általános kényelmi szempontok (például a tiszta égbolt a szmog helyett) vagy az elkerült halálozás, amelyeket önmagukban nehéz értékelni. Az ügynökségek ellentmondásos módszereket dolgoztak ki ezen javak értékelésére, például a feltételes értékelést, amikor egyszerűen megkérdezik az embereket, hogy mennyit lennének hajlandóak fizetni egy közjéért.

A költség-haszon elemzés az intenzív preferenciák problémáját a fizetési hajlandóság mérésével kezeli. Tegyük fel, hogy a kérdés az, hogy szigorú vagy gyenge szennyezési szabályozást vezessünk-e be. Az asztmások és a szennyezésre érzékenyek hajlandóak sokat fizetni egy alacsony szintű szennyezésért, míg mások nem biztos, hogy hajlandóak. A szabályozó összevonja azokat az összegeket, amelyeket mindenki hajlandó fizetni, hogy meghatározhassa a megfelelő szigor szintjét. Így, még ha az asztmások kis kisebbséget is alkotnak, preferenciáik befolyásolni fogják az eredményt, mivel a szabályozó hatóság magasabb szintű szennyezéscsökkentést választ, mintha a többség számára optimálisat választaná. Ily módon a költség-haszon elemzés javítja a többségi szavazást, amely ebben a kontextusban a környezetszennyezés mérsékelt csökkentése helyett a szennyezés ellenőrzésének hiányát eredményezné.

A költség-haszon elemzés azonban számos problémával küzd. Mint említettük, míg a szabályozók néha képesek a piaci viselkedésből levezetni az értékelést, gyakran nem tudják - pontosan azért, mert a kormányzati projekteket arra használják, hogy közjavakat hozzanak létre ott, ahol a piacok kudarcot vallanak. Még ha a piaci értékelések felhasználhatók is, azok inkább a marginális, mint az átlagos fogyasztók preferenciáit tükrözik, és így rendkívül érzékenyek az olyan hamis tényezőkre, mint például a technológia állapota.

E problémák miatt az ügynökségek gyakran végeznek úgynevezett "feltételes értékelési" (CV) felméréseket, amelyekben az egyéneket arra kéri, hogy jelentse be személyes értékbecslésüket a (rendszerint köz)javakra vonatkozóan.⁸⁰ A feltételes értékelési felmérések nem tudják garantálni, hogy az emberek őszintén válaszolnak a kérdésekre, vagy hogy alaposan átgondolták, hogyan kellene felhasználni az állami forrásokat. Valójában az ilyen felmérések résztvevőit *soha nem* ösztönzik arra, hogy igazat mondjanak, hacsak nem számítanak arra, hogy a felmérésnek nem lesz hatása a közpolitikára; de ha ez igaz, akkor miért is végezzük el a felmérést?⁸¹ Empirikus

---

⁸⁰ Robert C. Mitchell & Richard T. Carson, *Using Surveys to Value Public Goods: The Contingent Valuation Method* (1989).

⁸¹ Richard T. Carson & Theodore Groves, *Incentive and Informational Properties of Preference Questions*, in *The International Handbook on Non-Market Environmental Valuation* (2007).

a bizonyítékok azt mutatják, hogy a gyakorlatban ezek a felmérések kevés értékkel bíró információt szolgáltatnak.⁸²

Ezenkívül a vagyoni különbségek torzíthatják a költség-haszon elemzés által kiváltott értékítéleteket - a gazdagok hajlandóak többet fizetni a javakért, mint a szegények, még akkor is, ha ezek a javak nem teszik a gazdagokat jobb helyzetbe, mint a szegényeket.⁸³ És végül, a kormány végrehajtó ága nem feltétlenül jól motivált a költség-haszon elemzés becsületes alkalmazására. Amikor Reagan elnök 1981-ben elrendelte, hogy a szabályozó hatóságok használjanak költség-haszon elemzést, a kritikusok azzal érveltek, hogy bürokratikus akadályokat próbál gördíteni a szabályozás elé.⁸⁴ Aztán amikor Clinton elnök az 1990-es években megújította az utasítást, a kritikusok azzal érveltek, hogy ezt kizárólag PR-érdekből tette, és hogy ügynökségei manipulálták a költség-haszon elemzést a politikai alapon hozott döntések racionalizálása érdekében.⁸⁵ Az alapvető probléma az, hogy a költség-haszon elemzés bizonyos mértékű mérlegelést és ítélőképességet igényel. Ha a választott tisztségviselők a többség, nem pedig a közvélemény érdekeit akarják érvényesíteni, és képesek a bürokráciát ellenőrizni, akkor a mérlegelési jogkör megadása nem oldja meg a többség zsarnokságának problémáját.

4. Összefoglaló

A kisebbség többségi kizsákmányolásával kapcsolatos aggodalmak valójában arra vonatkoznak, hogy a kérdéssel kapcsolatban gyenge preferenciákkal rendelkező emberek olyan politikát határoznak meg, amely árt az adott kérdéssel kapcsolatban erős preferenciákkal rendelkező embereknek. Az "egy személy - egy szavazat" rendszerű többségi kormányzás esetén az erős preferenciákkal rendelkező emberek fognak érvényesülni, ha történetesen ők alkotják a többséget, de ha nem, akkor a politika eredménye inkább csökkenti a társadalmi jólétet, mint növeli azt. Ha az erős érdekekkel rendelkező emberek rendszeresen veszítenek minden szavazás alkalmával, az eredmények mélységesen igazságtalanok és egyenlőtlenek, valamint nem hatékonyak lesznek. De még ha néha nyernek is, néha pedig veszítenek, a társadalmi jólét idővel inkább csökkenni fog, mint növekedni.

Mint láttuk, az intézményi tervezők számos módszert dolgoztak ki a probléma megoldására, többek között a többségi szabályok, a súlyozott szavazás, a jogok bírósági érvényesítése és a költség-haszon elemzés alkalmazását. És mint láttuk, ezek a megközelítések mindegyike mélyen hibás. Most rátérünk egy lehetséges megoldásra.

---

⁸² Peter A. Diamond & Jerry A. Hausman, *Contingent Valuation*: 8 *J. Econ. Persp.* 45 (1994); Jerry Hausman, *Contingent Valuation: A kétesektől a reménytelenekig*, 26 *J. Econ. Persp.* 43 (2012).

⁸³ Ez is egy ellenvetés a javaslatunkkal szemben, amelyet alább tárgyalunk.

⁸⁴ Adler & Posner, fenti megjegyzés.

⁸⁵ Lásd Robert W. Hahn & Cass R. Sunstein, *A New Executive Order for Improving Federal Regulation? Deeper and Wider Cost-Benefit Analysis*, 150 *U. Pa. L. Rev.* 1489 (2002).

II. Kvadratikus szavazás

A. A probléma

Tegyük fel, hogy a kormányzat törvényes célja a közérdek előmozdítása, és hogy a közérdek előmozdítása magában foglalja az egyének javára történő haszonszerzés jóléti célját. Tegyük fel továbbá, hogy egy állami projekt akkor is legitim lehet, ha veszteseket és nyerteseket is termel (ahogyan az elkerülhetetlenül bekövetkezik), amennyiben a nyertesek összességében sokat nyernek, a vesztesek pedig összességében nem veszítenek túl sokat - vagy amennyiben a nyereségek és veszteségek igazságosan oszlanak meg úgy, hogy hosszú távon mindenki vagy majdnem mindenki nettó nyereséget ér el. Nem kell pontosan megmondani, hogy a nyereségek és veszteségek hogyan aggregálódnak, és elismerhetjük, hogy a nagyon gazdagok nagy nyereségét nem biztos, hogy a nagyon szegények kis veszteségei indokolják.

Ha a hagyományos szavazási szabályok fő nehézsége az, hogy nem a preferenciáik intenzitásával arányos befolyást biztosítanak az embereknek, akkor a megoldásnak különösen ezt a problémát kell kezelnie. A politológusok és közgazdászok rengetegféle szavazási rendszert javasoltak, amelyek pontosan ezt szolgálják. E szavazási rendszerek alapvető megközelítése az, hogy az emberek több szavazatot adhatnak le, ha preferenciáik intenzívek. E rendszerek közül csak kevés valósult meg. A probléma az, hogy túl bonyolultak ahhoz, hogy az emberek megértsék őket, vagy túlságosan sebezhetőek a manipulációval szemben.⁸⁶

Hasznos, ha az egyetlen olyan intézmény, amely a javakat a preferencia intenzitása szerint osztja ki: a piac. A piacon az emberek különbözőképpen értékelik a különböző javakat; a piac, ha jól működik, azokhoz juttatja el a javakat, akik a legjobban értékelik azokat. Valójában azok az emberek, akiknek bizonyos javak fontosabbak, nagyobb mértékben fejezhetik ki érdekeiket azok iránt, mint mások, és így nagyobb befolyást gyakorolhatnak a javak végső elosztására.

---

⁸⁶ A szakirodalom összetett; áttekintést lásd Mueller, *Supra note*, 147-181. o.; Shepsle, *Supra note*. Lásd William Vickrey, *Counterspeculation, Auctions, and Competitive Sealed Tenders*, 16 *J. Fin.* 8 (1961); Edward H. Clarke, *Multipart Pricing of Public Goods*, *Publ. Choice* (1971); Theodore Groves, *Incentives in Teams*, 41 *Econometrica* 617 (1973) (a Vickrey-Clarke-Groves-mechanizmus túl bonyolult és összejátszásra érzékeny, ezért kanonikus státusza ellenére nem használták). Egy nemrégiben született hozzájárulást lásd: Rafael Hortala-Vallve, *Qualitative Voting*, 24 *J. Theoretical Pol.* 526 (2011). A kanonikus Vickrey-Clarke-Groves-mechanizmus kritikájához lásd Lawrence M. Ausubel & Paul Milgrom, *The Lovely but Lonely Vickrey Auction*, in *Combinatorial Auctions* 17-40 (Peter Cramton et. al. eds., 2006); Michael H. Rothkopf, *Thirteen Reasons Why the Vickrey-Clarke-Groves Process Is Not Practical*, 55 *Operations Research* 191 (2007) (a manipulálhatóság bemutatása).

Ezt természetesen úgy teszik, hogy több pénzt fizetnek ezekért az árukért, mint mások. Az árrendszer arra kényszeríti az embereket, hogy kompromisszumokat kössenek - feláldozzák a jövőbeni vásárlások erejét a mai vásárlások erejéért cserébe -, és így módon lehetővé teszi az emberek számára, hogy őszintén felfedjék a különböző javak birtoklásával kapcsolatos preferenciáik erősségét, és megszerezzék azokat a javakat, amelyeket a legjobban értékelnek. Ez a "láthatatlan kéz" híres logikája, amely biztosítja, hogy a piacok hatékony allokációkat biztosítsanak, és amelyet gyakran a jóléti közgazdaságtan alaptételeinek neveznek.

A piac az ismert okok miatt nem képes közjavakat biztosítani - azok, akik fizetnek a javakért, nem tudják megakadályozni, hogy mások ingyen lovagoljanak.⁸⁷ Ezért van szükség a szavazási szabályokkal rendelkező politikai rendszerre. A piaci analógia azonban azt sugallja, hogy megvédehetnénk a kisebbség érdekeit, ha megengednénk, hogy az emberek szavazatokat vásároljanak, vagy más módon pénzt fizessenek azért, hogy befolyásolják a közjavak elosztását.

Tegyük fel például, hogy a kormány szavazatvásárlási rendszert vezet be, amelyben az emberek 1 dollárt fizetnek a kormánynak egy szavazatért egy olyan projektben, mint például egy park építése, és az emberek annyi szavazatot vásárolhatnak és adhatnak le, amennyit csak akarnak. A kormány megépíti a parkot, ha az emberek több szavazatot vásárolnak a park mellett, mint ellene. És ha a szavazatvásárlás helytelennek tűnik, gondoljunk arra, hogy ez már most is előfordul a vállalatoknál, ahol a befektetők részvények és az azokkal járó szavazatok megvásárlásával növelhetik befolyásukat a vállalatok felett (sőt, bizonyos minimális társasági jogi korlátozások mellett részvények nélkül is szavazhatnak).⁸⁸ Úgy tűnhet, hogy általánosítani lehet: ha egyesek pénzt fizetnek a kormánynak, cserébe a politikai eredményekre gyakorolt nagyobb befolyásért, és a pénz segít finanszírozni ezeket az eredményeket mások javára, akkor a legtöbbet fizető embereknek kell a legnagyobb befolyással rendelkezniük az eredményekre.

Ezzel a rendszerrel két probléma van. Az első az, hogy a gazdagoknak túlzott befolyást biztosít a politikai eredményekre. A gazdagok több szavazatot tudnak vásárolni, mint a szegények, és még ha végül többet is fizetnek a közprojektekért, nincs garancia arra, hogy ezek a projektek a közjót szolgálják. A második probléma - és a mi problémánk - az, hogy a javaslat valójában nem ad megfelelő ösztönzőket a választóknak vagy a szavazatvásárlóknak ahhoz, hogy a közjót előmozdító projektekre adják le szavazatukat.

Hogy lássuk, miért, tekintsünk egy egyszerű helyzetet, ahol a kormány célja a lakosság jólétének maximalizálása, amit az emberek fizetési hajlandósága mér az állami projektekért. Egy projektet például akkor kell jóváhagyni, ha a támogatói

---

⁸⁷ Paul A. Samuelson, *The Pure Theory of Public Expenditure*, 36 Rev. Econ. Stat. 387 (1954).

⁸⁸ Henry T. C. Hu & Bernard Black, *Az új szavazatvásárlás: Empty Voting and Hidden*

(Morphable) Ownership, S79. Cal. L. Rev. 811 (2006).

hajlandóak lennének összesen 100 dollárt fizetni a megvalósításáért, míg az ellenzők csak 90 dollárt lennének hajlandóak fizetni a megakadályozásáért. A projektek értékeléséhez a kormánynak ki kell derítenie az emberek fizetési hajlandóságát, ami általában magánjellegű információ. (Ez nem mindig teljesen magáninformáció; amikor a kormányok költség-haszon elemzést végeznek, a fizetési hajlandóságot a megfigyelt piaci viselkedés alapján becsülik meg. A költség-haszon elemzésnek azonban jól ismert korlátai vannak, és szinte mindig van valamilyen magáninformációs összetevője.⁸⁹⁾ Az embereket erősen ösztönzik arra, hogy eltúlozzák a fizetési hajlandóságukat. Egy személy, aki hajlandó 10 dollárt fizetni egy projektért, ugyanúgy mondhatja, hogy 20 vagy 100 dollárt is hajlandó lenne fizetni. Így a kormány nem tudja a preferenciákat egyszerűen csak úgy kideríteni, hogy megkérdezi az embereket, hogy mik azok.

Mi a helyzet a szavazatvásárlási rendszerrel? Most az embereknek pénz kell fizetniük, és az a követelmény, hogy fizessenek, korlátozhatja a képességüket, hogy olyan befolyást gyakoroljanak az eredményekre, amely nem áll arányban az azokban való érdekelttségükkel. Azt gondolhatnánk, hogy az a személy, aki 10 dollárra értékeli egy olyan projektet, mint egy park, 10 dollárt ajánl fel a kormánynak 10 egydolláros szavazatért cserébe, és az a személy, aki ellenzi a parkot, mondjuk 9 dollárt fizetne, hogy megakadályozza azt. A kormány összesíthetné a kifizetéseket (amelyeket a költségvetésébe lehetne betenni), és jóváhagyhatná a projektet, ha az emberek több szavazatot vásárolnának mellette, mint ellene.

De az emberek nem viselkednének így. A legtöbb ember valószínűleg nem fizetne semmit a parkért (vagy ellene), és helyette ingyen utazna. Az ember úgy érvelne, hogy ha megvesz néhány szavazatot, az nem befolyásolja az eredményt, különösen, ha több ezer szavazó van, míg a szavazatok neki valamibe kerülnek. Ha pedig az eredmények láncolata mentén tovább érvel, akkor rájöhet, hogy mások is úgy gondolkodnak majd, mint ő. Ebben az esetben lehet, hogy az ő oldalán senki sem fog szavazni, ebben az esetben pedig pénzt pazarolna a szavazással. Az biztos, hogy rájöhet, hogy ezen érvelés alapján a másik oldalon sem fog senki szavazni, és ebben az esetben a szavazatai talán számítanak. De elég valószínűtlen, hogy az eredmények befolyásolásának kis valószínűsége, még a többiek viselkedését figyelembe véve is, megfelelő ösztönzést adna neki a szavazatok megvásárlására.

Az érvelést egy példa szemlélteti. Tekintsük egy nagy népesség két tagját, Pro és kontra. Pro 1000 dollár nyereségre számít, ha a kormány megvalósít egy projektet, míg Con 50 dollárt veszít a projekttel. Mindkét személy vásárolhat szavazatot fejenként 1 dollárért. Annak meghatározásához, hogy hány szavazatot vásároljon, Pro-nak először meg kell becsülnie annak valószínűségét, hogy ő lesz a döntő szavazó, és így befolyásolja a végeredményt. Nem szabad pénzt költenie szavazatokra, hacsak nem tudja befolyásolni a végeredményt; különben veszít anélkül, hogy bármit is kapna cserébe. Tegyük fel, hogy Pro úgy becsüli, hogy minden egyes megvásárolt szavazattal egy szavazattal növelheti a projekt jóváhagyásának valószínűségét.

---

⁸⁹ Lásd fentebb.

százalék - legalábbis a szavazatok egy bizonyos tartományában. Így minden egyes szavazat várható haszna

\$10. A Pro csak akkor fog sok szavazatot vásárolni - csak akkor áll meg, ha egy további szavazat kevesebb mint egy százalékkal növeli a győzelem valószínűségét, ami akkor következik be, ha a Pro a szavazatok elég nagy hányadát birtokolja ahhoz, hogy egy további szavazat várható hatása alacsony szintre csökkenjen.

Ezzel szemben a Con valószínűleg nem fog szavazatokat vásárolni. Ha ő is arra számít, mint Pro, hogy minden egyes további szavazat egy százalékos hatással jár, akkor a szavazat várható nyeresége cent50, míg a költsége 1 dollár. Ha csak egy Pro van, de több mint 20 Cons, akkor a Cons összességében hajlandó lenne többet fizetni, mint Pro. De mivel az ellenzők nem fizetnek semmit, a kormány olyan projektet hagy jóvá, amely csökkenti a csoport jólétét. Valójában a játékelméleti elemzések különböző feltevések mellett kimutatták, hogy ez az egyszerű szavazási séma a legintenzívebb preferenciával rendelkező egyed diktatúrájához vezet, ahogyan azt ez a példa is mutatja.⁹⁰

Így az általunk leírt szavazatvásárlási rendszer nem fog működni. Nem kényszeríti az embereket arra, hogy őszintén feltárják preferenciáikat, és így olyan eredményeket fog produkálni, amelyek nem mozdítják elő a társadalmi jólétet. Megoldja és leküzdö a többségi uralom fő problémáját - hogy nem teszi lehetővé az emberek számára, hogy preferenciáik intenzitásával arányos befolyást gyakoroljanak -, de csak azon az áron, hogy egy még rosszabb rendszerrel, a diktatúrával helyettesíti: miközben lehetővé teszi, hogy az egyfős kisebbségben lévő Pro győzedelmeskedjen a sok ellenző felett, ha a Pro preferenciái kellően intenzívek, ezt még akkor is megteszi, ha a nagy számuk miatt a Consnak kellene győznie, más példákban pedig egyáltalán nem segítené a kisebbséget. A hipotetikus szavazatvásárlási séma azonban azt is világossá teszi, hogy miért problémás a hagyományos szavazás is. A hagyományos szavazás nem ad módot arra, hogy az emberek felfedjék érdekeik erősségét. Az ember egyetlen szavazatot ad le, és ennél többet nem tehet.

B. Kvadratikus szavazás

Nemrégiben egyikünk a szavazatvásárlás egy olyan változatát javasolta, amely megoldja az általunk tárgyalt problémákat.⁹¹ A kvadratikus szavazás (QV) esetében mindenki annyi szavazatot vásárolhat, amennyit akar, és minden egyes szavazatért fizet, de az általa fizetett ár az általa leadott szavazatok számának négyzete. Egy szavazat 1 dollárba kerül, 2 szavazat 4 dollárba, és így tovább. Egy projektet akkor hagynak jóvá, ha a támogató szavazatok száma meghaladja az ellenszavazatokét. Az összegyűjtött pénzt minden szavazó arányosan kapja vissza.

---

⁹⁰ Eddie Dekel et al., Szavazatvásárlás: Általános választások, 116 J. Pol. Econ. 351 (2008); Eddie Dekel et. al., Vote Buying: J4. Pol. Sci. (1032009); Alessandra Casella et al., Competitive Equilibrium in Markets for Votes, 120 J. Pol. Econ. 593 (2012).

⁹¹ Weyl, fenti megjegyzés.

Tegyük fel például, hogy a kormány bejelent egy javaslatot, miszerint a város központjában parkot építenének. A város minden lakója megkapja a jogot, hogy a javaslat mellett vagy ellen szavazzon. A város központjában élők határozottan a parkot támogatják. Néhányan közülük 100 dollárt adnak a szavazatokért, mások 81 dollárt a szavazatokért, 9 vagy 121 dollárt 11 szavazatért, vagy még többet. A központtól távolabb élők kevésbé lelkesednek azért, hogy az adóforintokat egy olyan parkra fordítsák, amelyet ritkán fognak tudni látogatni. Néhányan közülük támogatják a parkot, de csak kis mértékben; 1 szavazatot vásárolnak 1 dollárért vagy 2 szavazatot 4 dollárért. Mások egyáltalán nem vásárolnak szavazatot, vagy néhány dollárt költenek a park ellenzésére. És vannak olyanok is, akik határozottan ellenzik az adófizetők dollárjainak felhasználását. Ők 100 dollárt költenek 10 szavazatért a park ellen, vagy 144 dollárt 12 szavazatért, és így tovább. A kormány összeszámolja a szavazatokat: ha a javaslat megkapja a szavazatok többségét, akkor jóváhagyják. Az összegyűjtött pénzt aztán arányosan visszaosztják az embereknek. Például, ha 1000 ember él a városban, és 10 000 dollár gyűlik össze, akkor mindenki kap 10 dollárt vissza. Ez azt jelenti, hogy azok, akik (mondjuk) 9 dollárt költenek 3 szavazatra (pro vagy kontra), végül 1 dollárt kapnak. Így azok, akik csak kis mértékben ellenzik vagy támogatják a parkot, teljes kártérítést kapnak, még akkor is, ha veszítenek. Azok, akik több pénzt költenek, részben kapnak kárpótlást.

Annak megértéséhez, hogy a választónak miért az általa fizetett szavazatok számának négyzetét kell fizetnie, nem pedig valamilyen más összeget (például a kockát vagy valamilyen más hatványt), tekintsük meg az alábbi 1. táblázatot, amely a QV szerinti szavazás költségeit mutatja, és tartalmazza a határköltséget - azt a további összeget, amelyet a választónak egy további szavazat leadásáért fizetnie kell.⁹²

1. táblázat: A szavazás teljes és határköltsége a QV szerint

Szavazatok	Teljes költség	Határköltség
1	1	1
2	4	3
3	9	5
4	16	7
5	25	9
6	36	11
7	49	13
8	64	15
16	256	31
32	1024	63

⁹² A határköltség az n szavazat leadásának költsége mínusz az $n-1$ szavazat leadásának költsége. Például az ötödik szavazat leadásának határköltsége az 5 szavazat leadásának költsége (25) mínusz a szavazatok 4 leadásának költsége (16), ami egyenlő 9.

Amint az könnyen belátható, a szavazat leadásának határkölsége mindig (1 dolláron belül)⁹³ arányos a leadott szavazatok számával. Kétszer annyiba kerül határértékben 4 szavazat leadása, mint 2 szavazat leadása (3 dollár helyett 7 dollár); kétszer annyiba kerül 8 szavazat leadása, mint 4 szavazat leadása (7 dollár helyett 15 dollár); kétszer annyiba kerül 16 szavazat leadása, mint 8 szavazat leadása (15 dollár helyett 31 dollár); és így tovább.

A racionális ágensek úgy maximalizálják hasznosságukat, hogy a határkölséget a határhaszonnal egyenlővé teszik. Ez azt jelenti, hogy ha John kétszer annyit értékeli arra, hogy az eredményt a maga javára tudja növelni, mint Sue arra, hogy az eredményt a maga javára tudja növelni, akkor John kétszer annyit fog fizetni a határon, mint Sue. Például John 16 szavazatot vásárol, míg Sue 8 szavazatot. Az, hogy John és Sue pontosan hány szavazatot vásárol, attól függ, hogy becsléseik szerint milyen valószínűséggel lesznek sarkalatos szavazók, amint azt alább kifejtjük, így ha John 16 szavazatot vásárol 256 dollárért (16^2), az nem azt jelenti, hogy a projektet 256 dollárra értékeli, hanem azt, hogy kétszer annyit értékeli a projektet, mint Sue, aki 8 szavazatot vásárol. A kormány így meg tudja határozni, hogy az emberek melyik csoportja - a támogatók vagy az ellenzők - hajlandó összességében többet fizetni a projektért, még akkor is, ha nem tudja, hogy bármelyik egyén (vagy csoport) mennyire értékeli a projektet. A QV döntően a számosságot és az érdekek intenzitását is figyelembe veszi. A gyenge preferenciákkal rendelkező emberek nagy csoportja túlszavazhatja az intenzív preferenciákkal rendelkező emberek nagyon kis csoportját, de az intenzív preferenciákkal rendelkező emberek valamivel nagyobb csoportját nem.

A QV nagyszámú szavazó esetén működik a legjobban: minél több szavazó van, annál pontosabban működik a rendszer. A QV hatékonysága azon múlik, hogy minden szavazó ugyanolyan esélyt lát arra, hogy egy további szavazattal megváltoztatja a végeredményt. Ha a szavazók száma nagy, akkor ez a felfogás (megközelítőleg) pontos. Ha kicsi, akkor kevésbé. Kis népesség esetén lehetséges, hogy az emberek különbözőképpen ítélik meg annak valószínűségét, hogy egy további szavazat megváltoztatja a végeredményt (azaz annak valószínűségét, hogy egyébként döntetlen lenne, és ebben az esetben egy további szavazat döntő jelentőségű). Például egy olyan kis csoportban, amely egy kérdés egyik oldalán számos mérsékelt szavazóból, a másik oldalon pedig egy szélsőséges szavazóból áll, a szélsőséges szavazó kevésbé fogja valószínűnek tartani a döntetlent, mint a mérsékelt szavazók. A mérsékelt szavazók azt feltételezik, hogy minden szavazó (átlagosan) mérsékelt, és ezért kizárják annak lehetőségét, hogy valaki szélsőséges, míg a szélsőséges szavazó tudja, hogy ez nem így van, mert ő

---

⁹³ Ez a numerikus példa leleménye, nem a modell jellemzője. A szavazó a leadott szavazatok számának szorzataként a szavazat leadásából származó határnyereséget nyeri ($MMM * v$), és a

leadott szavazatok számának négyzetét (v^2v) fizeti. Ha a határhasznot a határköltséggel egyenlővé tesszük, akkor $v^*v = MMMMM/2$. Ennek megfelelően a szavazók által leadott szavazatok száma arányos lesz a határhasznával. Az eredményt az a tény vezérli, hogy egy kvadratikus egyenlet deriváltja lineáris.

tudja, hogy ő egy kiugró. Ha a szélsőséges szavazót jobban érdekli a kérdés, mint a mérsékelt szavazókat összességében, akkor a hasznosságához képest kevesebb szavazatot fog vásárolni, mint ami társadalmilag kívánatos, és a QV-t ugyanaz a többség felé irányuló torzítás fogja érinteni, mint amit más demokratikus eljárások is magukkal hoznak, bár kevésbé súlyos formában. Ha a helyzet fordított lenne, és a szélsőséges szavazó kevesebbet törődne a három másikkal összesen, akkor fordított kudarc következhetne be. A három szavazó túlságosan magabiztos, és arra számít, hogy könnyen nyernek, de a szélsőséges tudja, hogy erős preferenciái és így sok szavazat megvásárlására való hajlandósága miatt a döntetlen valószínűbb, mint amilyennek látszik. Ebben az esetben a QV ugyanúgy diktatúrához vezethet, mint a hagyományos szavazatvásárlás. Ennek ellenére a szimulációs bizonyítékok azt mutatják, hogy a QV szinte mindig felülmúlja a többségi szabályozást.⁹⁴

A csoport méretének növekedésével azonban e problémák bármelyikének valószínűsége kicsi lesz, mivel egyetlen egyén sem képes nagymértékben befolyásolni a döntetlen esélyét. Egy elég nagy csoportban mindenkinek megvan a megfelelő ösztönzője arra, hogy úgy vásároljon szavazatokat, hogy az tükrözze az őszinte becslését arról, hogy mekkora a valószínűsége annak, hogy döntő lesz. A QV nem tökéletesen hatékony, csak megközelítőleg az, és a közelítés egyre pontosabbá válik, ahogy a populáció növekszik,⁹⁵ és ahogy a populáció tagjai preferenciáinak szórása csökken. Mindkét tulajdonság nagyon hasonlít a piacgazdaságban jól működő piacra: Ha a piacok nem elég sűrűek, akkor a nagy eladók vagy vevők olyan piaci erővel rendelkezhetnek, amely megakadályozza a tökéletes versenyt. A szimulációk azt mutatják, hogy a néhány tucatból álló csoportok szinte mindig hatékony eredményeket produkálnak.⁹⁶

A QV a preferenciák eltérő intenzitásának problémáját úgy oldja meg, hogy az erősebb preferenciákkal rendelkezőknek lehetőséget ad arra, hogy a preferenciáik erősségével arányosan befolyásolják az eredményt. Még mindig veszíthetnek a többséggel szemben, de nem fognak veszíteni a gyenge preferenciákkal rendelkező többséggel szemben (kivéve, ha a többség rendkívül nagy). A többség akkor fog felülkerekedni a kisebbségeken - ahogyan azt kell is -, ha mindenki preferenciáinak intenzitása hasonló. Ha azonban a kisebbségek kellően intenzívek, vagy viszonylag nagyok és intenzívek, akkor meg tudják védeni érdekeiket a többségi dominanciával szemben. A QV valóban optimális eredményeket biztosít (nagy valószínűséggel, ha sok szavazó van), ha a cél a csoport jólétének maximalizálása. Így jobb, mint a többségi és szupertöbbségi szabály vagy bármely más szavazási szabály, amely - rendkívül durva eseteket kivéve - nem képes megvédeni az erős preferenciákkal rendelkező embereket. A QV azért is jobb, mint a költség-haszon elemzés, mert a költség-haszon

---

⁹⁴ Steven P. Lalley és E. Glen Weyl, "Quadratic Voting", folyamatban; a tervezetért forduljon Glen Weylhez a weyl@uchicago.edu címen.

⁹⁵ $1/\sqrt{nnn}$ vagy $1/nnn$ arányban, az értékek eloszlásától függően, ahol n a populáció. Lásd Weyl, supra note.

⁹⁶ Lásd Lalley és Weyl, fentebb.

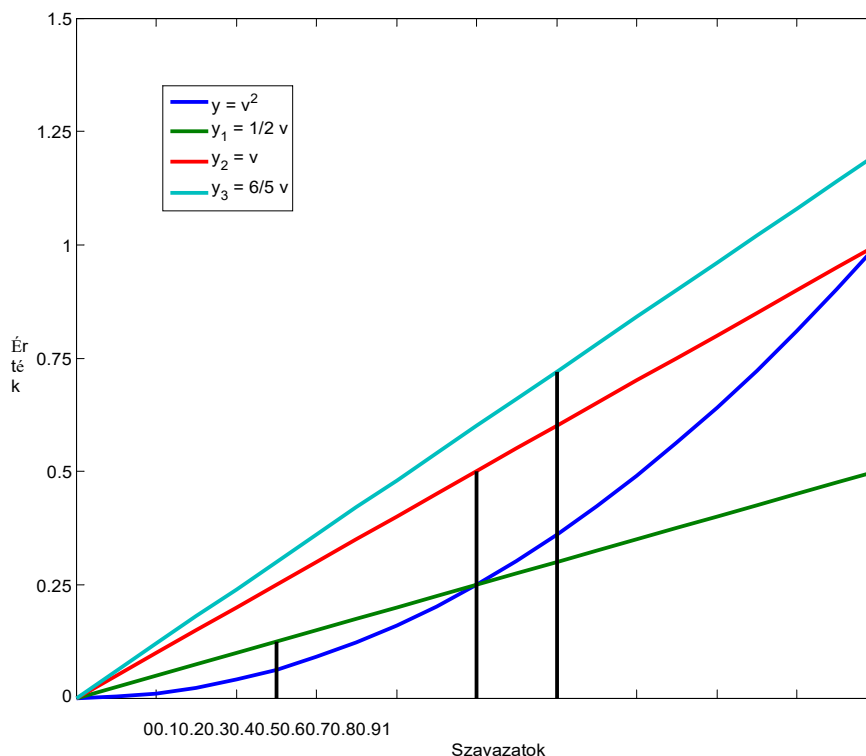

az elemzés nem tudja figyelembe venni a nem piaci preferenciák intenzitására vonatkozó magáninformációkat.

Az 1. ábra szemlélteti a QV működését. A három egyenes vonal azt a várható hasznot szemlélteti, amelyet három különböző ember kap egy projektből. Az egyenesek emelkednek, mert a győzelem valószínűsége a leadott szavazatok számával nő. A példában a személynek $1/2$ határhaszna származik a győzelemből; a 2. személynek 1 határhaszna; a 3. személynek pedig $6/5$ határhaszna. A görbe vonal a szavazás négyzetes költségét mutatja - a leadott szavazatok számának négyzetét. A vizsgálat azt mutatja, hogy minden személy a várható határhaszonnal arányos számú szavazatot vásárol - a 2. személy kétszer annyi szavazatot vásárol, mint a személy, és $1,3$ a személy $6/5$ annyi szavazatot vásárol, mint a személy.

2. Valójában, ahogyan azt már korábban megjegyeztük, a szavazatok száma megegyezik a határhasznuk felével. Így a kormányzat a szavazatok összesítésével és a döntés többségnek való odaítélésével tökéletesen tükrözheti preferenciáik aggregációját.

1. ábra: Relatív szavazati erő a QV alatt

További szempont, hogy az újraelosztás miatt a vesztes szavazók legalább részben kárpótolva lesznek. Emlékezzünk arra, hogy a QV esetében a befizetett pénzt a csoport tagjai arányosan kapják vissza. Ez azt jelenti, hogy a leszavazott kisebbség tagjai visszakapnak némi pénzt. A viszonylag gyenge preferenciákkal rendelkezők - akik ezért nem vásároltak sok szavazatot - valószínűleg teljes kompenzációt kapnak, míg az erősebb preferenciákkal rendelkezők csak részben. Bár jobb lenne, ha teljes kompenzációt kapnának, a teljes kompenzáció (amely garantálná a Pareto-eredményt) nem praktikus. Ezenfelül a részleges kompenzáció jobb, mint a kompenzáció hiánya, ami a többségi szabály esetén következik be, és mint a túlzott kompenzáció, ami akkor következik be, ha egy nagy kisebbség a szupertöbbségi szabály alapján blokkolni tudja a kívánatos projekteket, és így nagy összegű átutalást követelhet a hozzájárulásáért cserébe.

Egy példával illusztrálhatjuk. Képzeljünk el egy 30 fős csoportot, amelyet három tízfős, azonos preferenciákkal rendelkező csoportra osztunk.⁹⁷ Anne (akinek a preferenciái azonosak az első csoportban lévőkével) 1600egy projektből nyer; Bruce 800-at veszít; Carla pedig 400-at. A többségi szabály szerint Bruce és Carla túlszavazná Anne-t, még akkor is, ha Anne nyeresége nagyobb, mint az együttes veszteségük. QV esetén Anne 8 szavazatot vásárol a szavazat mellett, míg Bruce 4 szavazatot vásárol ellene, Carla pedig 2 szavazatot vásárol ellene - minden esetben azért, mert QV esetén egy szavazó annyi szavazatot vásárol, amennyi a várható határnyereségének a fele, ami ebben a példában feltételezhetően tükrözi mindenki becslését, hogy 1/100 az esélye annak, hogy ő lesz a döntő szavazó. A 2. táblázat azt mutatja, hogy a QV szerint Anne annyit fizetne, hogy Bruce és Carla szavazatát túlszavazza, hogy8 Az utolsó 6.előtti oszlop mutatja, hogyan működik az újraelosztás, az utolsó oszlop pedig az egyes személyek nettó nyereségét mutatja.

2. táblázat: Egy példa

Szavazók	Előny	Marginális haszon	Szavazatok	Költségek	Megosztás	Net
Anne (10)	1600	16	8 Pro	\$64	\$28	\$1600-64+28=\$1564
Bruce (10)	-800	-8	4 Con	\$16	\$28	-\$800-16+28= -\$788
Carla (10)	-400	-4	2 Con	\$4	\$28	-\$400-4+28= -\$376
QV			8 - 6: Pro			\$400
Többségi szabály			2 - 1: Con			-\$400

Figyeljük meg, hogy a QV optimális eredményt hoz, mert Anne (és hasonmásai9) jobban értékeli a projektet, mint Bruce és Carla (és hasonmásaik). Ezzel szemben a többségi szabály szerint a projekt elbukik. A QV 400 dollár többletet termel a többségi szabályhoz képest. A megosztási szabály

⁹⁷ Minden alkalommal 10 főt feltételezünk, mivel, mint fentebb említettük, a QV jobban működik nagyszámú emberrel, mint kevés emberrel. A példa tárgyalása során azonban a három különböző reprezentatív ágensre összpontosítunk.

csökkenti az eredmény szórását, bár ebben a konkrét példában nem túl nagy mértékben.

C. Egy valós példa: 8

Nézzünk most egy valós példát. A 8. javaslat volt az a kaliforniai szavazási kezdeményezés, amely 2008-ban betiltotta a meleg házasságát. A 8-as javaslat azért lett törvény, mert a 48szavazók többségi, százalékos52 szavazatát kapta.⁹⁸ A 8. javaslat szinte biztosan jobban megterhelte a kisebbséget - konkrétan a melegeket és leszbikusokat, akik esetleg házasságot akartak kötni -, mint a többségnek, akik talán erkölcsi vagy vallási álláspontjukat látták igazolva, de egyébként közvetlenül nem érintette őket, hogy léteznek-e azonos neműek házasságai vagy sem.

Az érvelést néhány "back-of-the-envelope" számítással szemléltethetjük.⁹⁹ A meleg, leszbikus és transznemű (LMBT) szavazók Kalifornia lakosságának körülbelül négy százalékát tették ki, míg az 2010, azonos nemű párok a háztartások körülbelül százalékát0.7. Feltételezzük, hogy az azonos nemű párok átlagosan 100 000 dollárt fizetnének a házasságkötés jogáért, abból kiindulva, hogy egy átlagos házasságkötés 25 000 dollárba kerül, és az LMBT párok átlagosan gazdagabbak, mint a heteroszexuális párok; és hogy az egyedülálló LMBT szavazók 100 000 dollárt fizetnének a házasságkötés jogáért. 20 000 dollár az azonos neműek házasságkötésének lehetőségéért. Ez azt jelenti, hogy az LMBT-szavazók összesített fizetési hajlandósága a 8. számú javaslat elutasításáért 57 milliárd dollár volt.¹⁰⁰ Ha az összes LMBT-szavazó a 8. számú javaslat ellen szavazott, akkor a heteroszexuálisok körében a szavazatok aránya százalékról52 százalékra44 változott, ami azt jelenti, hogy a 8. számú javaslat heteroszexuális3,040,000 támogatói között volt a különbség. Feltételezve, hogy a támogatók és az ellenzők hasonló preferenciaintenzitással rendelkeznek, a maradék támogatóknak fejenként 18 750 dollárt kellett volna fizetniük, feltételezve, hogy a nem-LMBT ellenzők ugyanennyit hajlandóak voltak fizetni, hogy a 8. javaslat jólét-maximalizáló legyen. Ez nagyon valószínűtlennek tűnik. Kaliforniában a háztartások mediánjövedelme 61 021 dollár volt a 2008.¹⁰¹ Nehéz elhinni, hogy az azonos neműek házasságát mélyen ellenző emberek jövedelmük majdnem egyharmadát fizetnék ki annak megakadályozására. A 8. javaslat tehát a többség zsarnokságának egyértelmű példája - amikor a gyenge preferenciákkal rendelkező többség győzedelmeskedik az erős preferenciákkal rendelkező kisebbség felett.

⁹⁸ Lásd Tamara Audi, Justin Scheck & Christopher Lawton, Votes for Prop Wall8, St. J. (Nov. 20085.), <http://online.wsj.com/news/articles/SB122586056759900673>.

⁹⁹ Lalley és Weyl, fenti megjegyzés.

¹⁰⁰ $38,000,000 * 0.007 * +100,000$ $38,000,000 * 0.04 * 20,000$.

¹⁰¹ Lásd U.S. Census Bureau, Median Household Income for States: 2007 and 2008 American Community Surveys (2009. szeptember), elérhető a <https://www.census.gov/prod/2009pubs/acsbr08-2.pdf> címen.

Ha realisabban feltételezzük, hogy a támogatók marginális 8 százaléka hajlandó lett volna átlagosan 400 dollárt fizetni az azonos neműek házasságának betiltásáért, míg az ellenzők (körülbelül) 4 százaléka hajlandó lett volna átlagosan 20 000 dollárt fizetni, akkor az ellenzők a QV alapján felülszavazzák a támogatókat. Tegyük fel például, hogy mindenki úgy gondolta, hogy a szavazatvásárlással való befolyásolás valószínűsége egy tized százalék. Akkor a támogatók 0,2 szavazatot vásárolnának 40 centért, az ellenzők pedig 10 szavazatot vennének 100 dollárért. Az ellenzők akkor is túlszavaznák a támogatókat, ha csak feleannyi ellenző lenne.

Ellenvethetnénk, hogy az emberek fizetési hajlandósága nem tartozik a tárgyhoz; vagy van jog az azonos neműek házasságára, vagy nincs. Ráadásul a QV nem akadályozta volna meg a 8. számú javaslatot, ha a meleg és leszbikus népesség elég kicsi lenne, vagy a támogatók preferenciái elég erősek lennének. Ez igazságtalannak és helytelennek tűnhet.

Ez az ellenvetés azonban a szekeret a ló elé teszi. A jogokat csak akkor ismerik el, ha elegendő politikai vagy intézményi támogatás áll mögöttük. A melegek és leszbikusok jobban teljesítenek egy QV-rendszerben, mint egy többségi vagy szupertöbbségi rendszerben, mivel a mindennapi életükhöz közel álló ügyekben a preferenciáik intenzitása meghaladja az átlagos szavazó erkölcsi vagy ideológiai preferenciáinak intenzitását, és a QV - a többi rendszerrel ellentétben - lehetővé teszi, hogy a preferenciák intenzitása befolyásolja a politikai eredményeket. A jogok bírósági érvényesítése csak akkor fogja védeni a melegeket és leszbikusokat, ha a bírakat meggyőzik erről - és ez csak akkor fog megtörténni, ha a megfelelő ideológiai preferenciákkal rendelkező bírák kerülnek hivatalba. A gyakorlatban a bírák nem védenek meg minden kisebbséget (erre nincs mód), sőt, még azokat a kisebbségeket sem, amelyeknek a legnagyobb szükségük lenne a védelemre. Azokat a kisebbségeket védik, akik részt vettek abban a többségi koalícióban, amely egy vagy több generációval korábban kinevezte a bírakat. Tehát egyes korszakokban a demokrata elnökök által kinevezett bírák az afroamerikaiakat, a szegényeket és a Demokrata Párt más választópolgárait védik - míg más korszakokban a republikánus elnökök által kinevezett bírák a hitelezőket, az ingatlantulajdonosokat, a fegyvertulajdonosokat és a Republikánus Párt más választópolgárait. Ha a QV már 2008-ban is érvényben lett volna, a 8. törvényjavaslatot valószínűleg soha nem fogadták volna el, és így az azonos neműek házasságának támogatóinak nem kellett volna 2013-ig várniuk arra, hogy a bíróságok alkotmányellenesnek nyilvánítsák azt.¹⁰² Sőt, ha a QV már korábban hatályba lépett volna, akkor valószínűleg már azelőtt elfogadták volna az azonos neműek házasságát legalizáló javaslatot, hogy 2008.

---

¹⁰² Lásd *Hollingsworth v. Perry*, 513 U.S. 267 (2013) (megállapítva, hogy a kérelmezők nem rendelkeznek keresetjoggal).

A QV védi a kisebbségeket azáltal, hogy a többség által figyelmen kívül hagyott, erős érdekekkel rendelkező embereknek esélyt ad a politikai eredmények befolyásolására, de nem váltja ki teljesen a bírósági felülvizsgálatot. Valakinek érvényt kell szereznie a játékszabályoknak, és a bíróságok ezt a funkciót töltik be társadalmunkban. A QV használhatatlan lett volna a Jim Crow ellen, mert a déli feketéket megfosztották a választójoguktól: a QV szerinti választójogtól való megfosztás nem jobb, mint a hagyományos választási rendszer szerinti választójogtól való megfosztás, bár ahogy azt alább tárgyaljuk, a QV drámaian csökkenti vagy megszünteti a választójogtól való megfosztás ösztönzőit. Továbbá, a bírósági felülvizsgálat különböző elméleteit - például, hogy az alapvető értékek védelme érdekében szükséges - nem befolyásolhatja az érvelésünk. A bírósági felülvizsgálat azonban jelentősen csökkenne, ha bevezetnénk a QV-rendszert.

D. Túl nagy befolyást gyakorolnának a gazdagok a QV alatt?

A QV nagyobb befolyást biztosít a nagyobb pénzügyi forrásokkal rendelkezők számára, mint amire az egyszerű többségi uralom alatt szert tehetnének. A gazdagok hajlandóak többet fizetni egy adott nem pénzügyi jószágért, mint a szegények, mivel a pénz kevesebbet ér számukra. Aggódhatunk tehát amiatt, hogy a QV által irányított társadalom igazságtalan lenne. Ebben a szakaszban megmutatjuk, hogy a méltányosság szempontjából a QV valószínűleg jobb, mint az egyszemélyes, egyszavazatos többségi szabály.

1. Tiszta transzferek

Az egyik lehetséges aggodalom az, hogy a gazdagok szavazatokat vásárolnak, hogy támogassák a szegényektől a gazdagok felé történő pénzátcsoportosításokat. Ez azonban nem fog megtörténni. A gazdagok ugyan hajlandóak többet fizetni a nem pénzügyi javakért, mint a szegények, de nem hajlandóak többet fizetni a *pénzért*. Gondoljunk egy olyan rendszerre, amely a jövedelemeloszlás alsó 50%-ában lévő minden egyes embertől elvesz egy dollárt, és 50 dollárt ad a felső 1%-ba tartozó minden egyes embernek. A felső 1% tagja nem fizetne többet 49 dollárnál egy ilyen javaslat elfogadásáért, ami 7 szavazatot adna nekik. Egy ilyen javaslatot az alsó 50%-nak egyenként 0,5 szavazat megvásárlásával lehetne legyőzni, ami csak egy-egy negyedébe kerülne. A szegények kirablása, hogy a gazdagok fizethessenek a QV alatt soha nem érvényesül.

A QV blokkolja a tisztán újraelosztó projekteket, mert csak hatékony projekteket engedélyez, és az újraelosztó projektek nem hatékonyak, mert nem termelnek jólétet. Sőt, mint látni fogjuk, a QV csak olyan mértékben engedi meg az újraelosztó projekteket, amennyire az embereket érdekli az elosztás. Mivel a gazdagabb emberek törődnek a szegényekkel¹⁰³ (bár talán nem eléggé), a QV szerint támogatni fognak bizonyos

---

¹⁰³ Charlotte Cavaille & Kris-Stella Trump, Support for the Welfare State Over Time: The Two Dimensions of Redistributive Preferences, (2012) (publikálatlan kézirat), elérhető a következő címen: The Two Dimensions of Redistributive Preferences, (2012) (publikálatlan kézirat).

újraelosztás a szegények javára, ahogyan a többségi uralom alatt is teszik. Ezzel szemben, mivel a szegények - sem a saját, sem más szemszögéből - nem járnak jól azzal, ha a pénzüket a gazdagoknak adják, a QV nem eredményezze újraelosztást a gazdagok javára.

2. Újraelosztás mint társadalombiztosítás

Ezt az érvelést szigorúbbá tehetjük, ha megvizsgálunk néhány elméletet arról, hogy miért van egyáltalán újraelosztás. Az újraelosztás (vagy progresszív adózás) céljának egyik befolyásos közgazdasági nézete, amelyet először Vickrey terjesztett elő,¹⁰⁴ az, hogy az adózás a társadalombiztosítás egy formája. Az adók és a transzferek tompítják az egyén által nem befolyásolható kockázatokat, és így értékes biztosítékot nyújtanak az olyan rossz események ellen, mint a betegség vagy a munkahely elvesztése. A probléma azonban az, hogy az adók és a transzferek a munkára és az önfejlesztésre való ösztönzést is tompítják. Az optimális adó- és transzferrendszer tehát egyensúlyt teremt e két tényező között: elégséges mértékű újraelosztás ahhoz, hogy megvédje az embereket a jövedelemvesztés kockázatától, ugyanakkor nem olyan mértékű, hogy túlzottan tompítsa a termelékenységre való ösztönzést.

Az egyik bonyodalom az, hogy amikor az emberek az adó- és transzferrendszerekre szavaznak, már tudnak valamit magukról - beleértve, legalábbis nagyjából, annak kockázatát, hogy elveszíthetik a munkájukat és a társadalombiztosításból származó juttatásokat. Hogy megértsük ezt a problémát, három szélsőséges esetet vizsgálhatunk meg. Az első esetben tegyük fel, hogy az emberek semmit sem tudnak magukról: a tudatlanság fátyla mögött döntenek arról, hogy támogatnak-e egy társadalombiztosítási rendszert, még mielőtt bárki is befektetne a humán tőkéjük javítására, vagy tudnák, hogy szerencsések vagy szerencsétlenek lesznek-e az élet sorsolásán. Ilyen esetben mindenki azt az optimális, a tudatlanság fátyla mögötti adópolitikát támogatná, amely maximalizálja az utilitarista jólétet. Ennek oka az, hogy a társadalombiztosítási rendszer közjóság - olyan, amely ebben az összefüggésben mindenkinek olyan biztosítást nyújt, amelyért hajlandó lenne fizetni. Ezt a problémát Mirrlees tanulmányozta¹⁰⁵ és bár vita folyik az optimális adópolitikát meghatározó paramétereikről, a legtöbb közgazdász szerint ez magas és progresszív adókat jelent.¹⁰⁶ A QV egyszerűen azért hozná ezt az eredményt, mert mindig a jólét-maximalizáló eredményt választja.

---

http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2110010. Ennek háttérében állhat önzetlenség, vagy az a félelem, hogy a szegények bajt okoznak, ha nem fizetik ki őket.

¹⁰⁴ Lásd William Vickrey, *Measuring Marginal Utility by Reactions to Risk*, *Econometrica* (1951) 133-194.

¹⁰⁵ J. A. Mirrlees, "An Exploration in the Theory of Optimum Income Taxation," *Rev. Econ. Stud.* 38 (1971).

¹⁰⁶ Peter Diamond & Emmanuel Saez, *The Case for a Progressive Tax: From Basic Research to Policy Recommendations*, *J. Econ. Persp.* 25 (2011).

A második esetben tegyük fel, hogy az egyének nagymértékben bizonytalanok a jövedelmükkel kapcsolatban, de a jövedelmüket meghatározó összes befektetés már megtörtént. Ebben az esetben rendkívül nagy lenne a kísértés a 100%-os adóztatásra, még akkor is, ha ezt előre tudva senki nem hajtott volna végre semmilyen befektetést. Ez egy jól ismert időbeli következetességi probléma, amely könnyen a felhalmozott tőke túlzott megadóztatásához vezethet, és a legtöbb ország kerüli az ilyen adók kísértését, mert tudja, hogy ez elriasztja a jövőbeli befektetéseket. A demokráciák olyan intézményeket fejlesztenek ki, mint a bíróságok, hogy csökkentsék az időben következetlen politikák kockázatát; a vezetők is úgy tűnik, megértik, hogy ha megszegik a múltbeli kötelezettségvállalásaikat, akkor a jövőben nem fognak bennük megbízni. Így az országok általában visszafizetik az államadósságot, hogy újra kölcsönt vehessenek fel. A QV nem blokkolja közvetlenül az időben inkonzisztens politikákat, de a többségi vagy szupertöbbségi szabály sem. A QV azonban, ellentétben ezekkel a többi szabállyal, blokkolja az idővel összeegyeztethetetlen politikákat, amelyek tisztán a többség (vagy a szupertöbbség) számára újraelosztó jellegűek.

A második esettel ellentétes harmadik esetben elképzelhető az az eset, amikor még nem történtek befektetések, de mindenki pontosan tudja, hogy a sorsát meghatározó, rajta kívül álló tényezők megvalósulását. Ebben az esetben a biztosításnak nincs értéke egyetlen egyén számára sem, és még ha egyes egyének az újraelosztás érdekében magasabb adókat fognak is előnyben részesíteni, az ilyen adóknak nincsenek hatékonysági előnyei. Ebben az esetben a QV az újraelosztó adózás teljes megszüntetését fogja támogatni.

Ez az eset azonban ugyanolyan irreális, mint a második. A valóságban a befektetések egy része elsüllyedt, egy része pedig bizonytalan, de valószínűleg mindegyikből nagyjából azonos mennyiséget, legalábbis a népességre vetített átlagot tekintve. Ebben a helyzetben a QV a bizonytalanság maradék szintjét lefedő optimális társadalombiztosítási tervet eredményezne. Az egyensúlyt tekintve valószínű, hogy az optimum hasonlítana az első esethez, amikor az ágensek a tudatlanság fátyla mögött választják a társadalombiztosítási rendszert.

Ezzel szemben az egyensúly egy ilyen modellben az egyszemélyes, egyszavazatos, többségi szavazással történő szavazás esetén bizonytalan, vagy legalábbis senki sem volt még képes arra, hogy meghatározható eredményt állapítson meg. A probléma az, hogy a lakosság 51%-át tömörítő koalíciót arra ösztönzi, hogy olyan politikát válasszon, amely rendkívül hátrányos a lakosság másik 49%-a számára. Ez a koalíció lehet az elosztás alsó 51%-a a jelenlegi szerencse-felhalmozás és jövedelem szempontjából, ebben az esetben a demokrácia erősen újraelosztó lehet, a felső 49%-ot a bevétel-maximalizáló arányban kisajátítva. Ez az arány nem lesz elkobzó, mert egy bizonyos ponton túl az adóztatás kontraproduktív az erőfeszítés csökkenése miatt. Saez azonban kimutatja, hogy

ez a bevétel-maximalizáló arány rendkívül magas, 80% feletti.¹⁰⁷ Másrészt, ha a koalíció a lakosság felső 51%-a, akkor a koalíciót az ösztönzi, hogy maximalizálja az alsó 49%-tól elvont bevételt, és újraossza a felső 51%-nak. Vagyis a többségi szabály által elért eredményeket nehéz megjósolni, mivel sokféle koalíció lehetséges. Ezt a tényt alátámasztják a történelmi tapasztalatok, amelyek szerint a koalíciók a demokráciákban az elitek érdekeinek védelmétől az elitektől való újraelosztásra való törekvés felé mozdulnak el.

A biztosabb előrejelzés egyik módja az, hogy korlátozzák a kormány által megvalósítható politikákat. A leghíresebb ilyen elemzés Meltzer és Richard nevéhez fűződik.¹⁰⁸ Azt állítják, hogy egy arányos adókulcsot választó és a bevételt a lakosság körében egyenletesen visszaosztó kormány úgy fogja megválasztani az adót, hogy az maximalizálja a mediánjövedelemmel rendelkező egyén preferenciáit. Ez az eredmény lehet több vagy kevesebb újraelosztást eredményező, mint a QV által megvalósított optimum. Ha a mediánjövedelem az átlaghoz képest meglehetősen magas (ha a jövedelemeloszlás felső végén kevés az egyenlőtlenség), de sokan élnek mélyszegénységben, Meltzer és Richard azt jósolja, hogy a többségi szabály nagyon kevés újraelosztáshoz vezet. A QV azonban erős újraelosztáshoz vezetne, mert a mélyszegénységbe való belesüllyedés kockázata elég nagy lenne az egyes emberek hasznossági számításában ahhoz, hogy a középosztály ellenállása a szegényeknek történő újraelosztással szemben eltompuljon. Ha kevés a szegénység, de jelentős a jövedelemegyenlőtlenség az elosztás teteje felé, akkor Meltzer és Richard nagyobb újraelosztást jósolna, mint a QV.

De egy ilyen lineáris adó- és transzferrendszer csak egy módja az újraelosztás megvalósításának, és sok, ha nem a legtöbb demokrácia nem így működik. Holland például azzal érvel, hogy a legtöbb fejlődő országban a hivatalos állami transzferek nem jutnak el a szegényekhez, hanem a hivatalos szektorban dolgozó középosztályt célozzák meg.¹⁰⁹ Ilyen körülmények között a demokrácia ingadozik (attól függően, hogy egy adott időpontban a többség a formális rendszer hatálya alá tartozik-e vagy sem) a "kényelmes" középosztálybeli rendszerek között, amelyek a szegényeket és a gazdagokat egyaránt károsítják magas adókulcsokkal, amelyek a középosztály nagyvonalú nyugdíjait támogatják, és a "populista" kormányok között, amelyek kibelezik az államot, és amelyeket a gazdagok és a szegények támogatnak, míg a középosztály ellenzi őket. Ez a minta számos latin-amerikai ország politikájára illik. A QV ezzel szemben következetesen mérsékelt

---

¹⁰⁷ Emmanuel Saez, Using Elasticities to Derive Optimal Income Tax Rates, Rev68. Econ. Studies (2001)205.

¹⁰⁸ Allan H. Meltzer & Scott F. Richard, A Rational Theory of the Size of Government, J89. Pol. Econ. 914 (1981).

¹⁰⁹ Alisha C. Holland, Redistributive Politics in Truncated Welfare States (Harvard University Dept of Government Working Paper, 2013).

a formális ellátások olyan szintje, amely a középosztályok biztosítását a hatékonyság hiányának és a szegények indokolatlan terheinek költségeivel szemben egyensúlyozza.

A többségi szabály tehát nem az ésszerű, kiegyensúlyozott, egyenlőségre törekvő politikák szövetségese, mint amilyenek gyakran beállítják. Az, hogy a többségi szabály pontosan milyen eredményeknek kedvez, rendkívül érzékenyen függ attól, hogy milyen koalíciókból áll össze a többség. E koalíciók némelyike az optimálisnál nagyobb, mások kevésbé újraelosztó eredményeket fognak produkálni. Majdnem minden politikai eredmény igazságtalan és nem hatékony. Ez magyarázatot adhat arra, hogy a demokráciák között miért vannak óriási eltérések a vagyon elosztásában. Egyszerűen tévedés azt feltételezni, hogy az egyszemélyes többségnek igazságos elosztáshoz kell vezetnie. A QV ezzel szemben következetesen azt az optimumot részesíti előnyben, amely egyensúlyt teremt a társadalombiztosítás előnyei és a túlzott adóztatás által okozott holtteher-veszteség között.¹¹⁰

3. A gazdagok önzetlensége

A vagyon újraelosztását motiválhatja a gazdagok vagy a középosztály önzetlensége is, vagy az ezzel kapcsolatos aggodalmak, például az, hogy az egyenlőtlenség a társadalmi instabilitás forrása. E feltételezés szerint a vagyonátcsoportosítás csak közjószág.¹¹¹ Mivel a QV hatékony eredményeket hoz létre, ilyen közjót fog termelni, ami bizonyos fokú újraelosztást eredményez a szegények javára. Ezzel szemben az egy személy - egy szavazat többségi szabály nem vezet hatékony eredményekhez, ahogyan azt már kifejtettük. Egy nagy kisebbséget, amely szenvedélyesen arra törekszik, hogy az adóbevételeket a szegények megsegítésére fordítsa, könnyen túlszavazhat egy olyan kis többség, amely nem törődik a szegényekkel, vagy csak nagyon keveset törődik velük. Ennek megfelelően ebben a dimenzióban (és félretéve az előző szakaszban tárgyalt okokat, amelyek miatt a többségi szabály túlzott újraelosztáshoz vezethet), a QV-nek kellene a méltányosabb eredményhez vezetnie.

4. Elfogult projektek és törvények

Attól is tarthatunk, hogy még ha a QV nem is eredményez pénzáttalásokat a szegények és a gazdagok között, olyan projekteket hoz létre, amelyeket a gazdagok előnyben részesítenek, a szegények pedig nem. Elképzelhető például, hogy egy QV-t alkalmazó város inkább jachtkikötőket és köztéri művészetet finanszírozná, mint parkokat, vagy a gazdag negyedek utcáinak kátyújavítását, és nem a szegény negyedek utcáinak javítását. A gazdagok fizetnének

---

¹¹⁰ A fentiekben tárgyaltak szerint az időbeli konzisztencia és a burkolt tudatlansági problémák részleges kudarcára figyelemmel.

¹¹¹ Lásd pl. James Andreoni, *Impure Altruism and Donations to Public Goods: A Warm-Glow Adományozás elmélete*

100 *Econ. J.* (4641990) (az altruizmus mint meleg-izzás modellezése a közjavak kínálatára)

gyakorolt hatásokkal).

több szavazatot kapnak, mint a szegények, és ez a gazdagok által preferált közprojektek javára való részrehajlást okozna.

Több okból is kétséges azonban, hogy a gazdagok túlzott hatalommal rendelkeznének a QV alatt. Először is, a gazdagok mint csoport nem rendelkeznek befolyással, ha egy kérdés mindkét oldalán állnak, ahogyan ez gyakran előfordul. A kvadratikusan árazás pedig minimalizálja a nagy vagyoni különbségek hatását, mivel a szavazatvásárlás költsége exponenciálisan nő. Egy gazdag embernek, aki ezer szegényt akarna túlszavazni, 1000 szavazatért 1 millió dollárt kellene költenie, ha minden szegény 1 dollárt költene egy szavazatra.

Másodszor, bár a gazdagok nagyobb befolyást gyakorolnak, fizetniük kell érte - ugyanúgy, mint a magánpiacon -, és a pénz végül a nem gazdagok zsebében landol. Sőt, a nagyon szegények, akiknek számos közprojekt iránt közömbösek, és ezért gyakran nem szavaznak, valószínűleg jobban járnak majd a QV-val, mint a jelenlegi rendszerben, mivel a gazdagoknak és a középosztálynak valójában fizetniük kell a szegényeknek, amikor azok szavaznak. A jelenlegi rendszerben egy szegény ember elméletileg befolyást gyakorolhat az azonos neműek házasságára, ha él a szavazati jogával, de nem valószínű, hogy ezt meg is teszi; a QV esetében ez a személy legalább pénzt kap cserébe azért, hogy átadja befolyását másoknak, és ezt a pénzt élelem és ruha vásárlására fordíthatja. Azáltal, hogy a gazdagok nagyobb befolyást szerezhetnek a közjavak felett, amelyekkel jobban törődnek, azáltal, hogy a szegényeknek nagyobb befolyást adnak át a magánjavak felett (abban az értelemben, hogy a QV-folyamat révén pénzt kapnak, amelyet a szükséges javak és szolgáltatások megvásárlására használhatnak), a QV valószínűleg inkább javítaná az elosztási igazságosságot, mintsem csökkentené azt. Valójában a QV egy új eszközt ad a szegényeknek (a közjavak elosztásának befolyásolására vonatkozó hatalmat), amelyet eladhatnak a gazdagoknak, cserébe pénzért, amelyre nagyobb szükségük van, mint a befolyásra.

Számos közprojekt - a New York-i Central Park, a chicagói Millennium Park - tükrözi a gazdagok preferenciáit, akik részben finanszírozzák a projekteket, cserébe pedig befolyást szereznek rájuk. Így a Millennium Park sokkal nagyobb mértékben tartalmaz igényes műalkotásokat, mint egy átlagos közpark. A szegények egyszerre élvezik a közjavak előnyeit és azt, hogy nem kell annyit fizetniük belőle az adójukból. Nem szabad tehát elfelejteni, hogy a gazdagok még a status quo mellett is nagyobb befolyást gyakorolnak a közprojektekre azáltal, hogy aránytalanul nagy arányban finanszírozzák azokat - ez a megállapodás talán nem optimális vagy ideális, de kölcsönösen előnyösnek tűnik. A QV-rendszer intézményesítené ezt a folyamatot, és átláthatóbbá és igazságosabbá tenné.

Valójában egyáltalán nem nyilvánvaló, hogy a QV növelné a gazdagok befolyását a status quo-hoz képest, ahol a gazdagok már most is számos különböző

a lobbizás, a kampánykiadások és hasonló tevékenységek révén történő befolyásszerzés eszközei.¹¹² Ezeket a befolyásolási lehetőségeket a QV nagymértékben visszafogná. Ennek oka az, hogy a jelenlegi rendszerben a befolyást gyakorolni akaró emberek a szavazókat célozzák meg - azokat az embereket, akiket nem érdekel, és akiket így viszonylag kis reklámkiadások alapján meg lehet mozgatni a szavazatuk megváltoztatására. A QV rendszerben nincs ok arra, hogy a középen elhelyezkedő embereket célozzák meg, mivel ezek az emberek nem fognak sok szavazatot vásárolni, még akkor sem, ha a szavazóköron belül átállnak. A befolyásolók a pénzüket arra használnák, hogy a szenvedélyesebb embereket célozzák meg, mert ezek az emberek sok pénzt költenek a szélsőséges szavazataikra. Az anyagi érdekük így fogékonyabbá teheti őket az ésszerű érvelésre.

A kormányzati politika nagy része már most is tükrözi a vagyonos emberek befolyását, mivel a költség-haszon elemzés jellegéből adódóan az ügynökségek rutinszerűen alkalmazzák. A költség-haszon elemzés az érintettek fizetési hajlandóságán alapul, ami viszont a piaci viselkedésükön alapul. Ha tehát a gazdag embereket jobban érdekli a tiszta levegő, mint a szegényeket, és ezért hajlandóak többet fizetni érte, akkor a környezetvédelmi szabályozás úgy fogja csökkenteni a szennyezést, hogy az jobban tükrözi a gazdagok preferenciáit, mint a szegényekét.¹¹³ Bár egyesek szerint ez nem igazságos, az általános nézet szerint a gazdagok és szegények preferenciái a gyakorlatban nem különböznek annyira, hogy a kormány politikai döntéseiben különbséget tegyenek. Ha ez így van, akkor a kvadratikusszavazás sem kedvezne a gazdagoknak a szegényekkel szemben.

Harmadszor, a közszféra hatékonyságtól való elzárásának társadalmi következményei gyakran nem a közszféra "igazságosabbá" tételét, hanem annak zsugorodását eredményezik. Azokban a városokban, ahol a gazdagok nem tudják kifejezni fizetési hajlandóságukat az utcák tisztán tartására és biztonságára, valamint a közinfrastruktúra létrehozására, mert a többségi szabály nem ad erre lehetőséget, az a John Kenneth Galbraith által *A jóléti társadalomban* "társadalmi egyensúlytalanságnak" nevezett jelenség sújtja őket, ahol az emberek a Rolls Royce-okból kikerülve

---

¹¹² Ennek bizonyítékául lásd Martin Gilens, *Inequality and Democratic Responsiveness* (2005) (lásd, hogy a kormányzati politika jellemzően a nagyon jómódúaknak kedvez). A problémát súlyosbították a Legfelsőbb Bíróság döntései, amelyek korlátozták a kormány hatáskörét a kampányhozzájárulások és -kiadások szabályozásában. Lásd *Buckley v. Valeo*, 424 U.S. 1 (1976); *Citizens United v. Federal Election Com'n*, 558 U.S. 310 (2010). A megsemmisített eredeti kampányfinanszírozási szabályoknak azonban csak kétértelmű hatása volt. A probléma az, hogy az adományok olyan eszközzé váltak, amellyel az intenzív preferenciákkal rendelkező emberek befolyásolhatják a politikai eredményeket, ugyanakkor előnyt biztosítanak a gazdagoknak. Így a vagyon felhasználásának korlátozása kétértelmű jóléti következményekkel jár. Egy érdekes javaslat, amely az adományok anonimitásának megkövetelésére irányul, csökkentené az ellenszolgáltatások előfordulását, de nem oldaná meg a nagyobb problémát. Lásd Bruce Ackerman & Ian Ayres, *Voting with Dollars* (2002).

¹¹³ A költség-haszon elemzés elvileg a gazdagok életét többre értékeli, mint a szegényekét. W. Kip Viscusi, *The Value of Risks to Life and Health*, J31. *Econ. Literature* (1993)1912. Lásd Cass R. Sunstein, *Valuing Life: A Plea for Disaggregation*, 54 *Duke L.J.* 385 (2004), a szegénység és a halálozási értékekről. Megjegyzendő azonban, hogy a szabályozó ügynökségek egységes

értékelést alkalmaznak.

és a Trump Towers, hogy a kátyús utcákon sétáljanak.¹¹⁴ Ez a társadalmi egyenlőtlenség arra készíti a gazdagokat, hogy a külvárosokba vonuljanak vissza, és a hozzájuk hasonló emberekkel vegyék körül magukat. A társadalmi egyensúlyhiány hasonlóképpen ahhoz vezet, hogy a nemzetközi szinten nem lépnek fel olyan globális kérdésekben, mint az éghajlatváltozás és a népiirtás. Azoknak - gyakran baloldaliaknak -, akik hisznek az aktív nyilvánosságban, nem kellene egy olyan hamis egalitarizmust védeniük, amely elszegényíti a nyilvánosságot.

Végül, ha mindezen érveket elutasítjuk, a QV egy változata még mindig jelentős előnyöket kínálhat anélkül, hogy a választások során egyáltalán eltérne az egalitárius normáktól. Egy olyan versenyben, ahol kettőnél több jelölt van, vagy egy olyan választáson, ahol nem csak egy kérdésről kell döntenet, az egyéneknek ki lehetne osztani egy mesterséges valutát, amelyet arra használhatnának, hogy az egyes kérdésekre vonatkozó szavazatokat négyzetesen megvásárolják. Ez lehetővé tenné az egyének számára, hogy kisebb befolyást cseréljenek el az őket kevésbé érdeklő kérdésekben, nagyobb befolyásra az őket jobban érdeklő kérdésekben. Azáltal, hogy az emberek kifejezhetnék preferenciáik intenzitását, a folyamat segítene a demokrácia számos paradoxonját és ellentmondását kezelni, amelyek azért merülnek fel, mert a szokásos szavazási rendszerek nem teszik lehetővé, hogy az emberek kifejezzék preferenciáik intenzitását.¹¹⁵ Valójában nagyobb hatékonyságnövekedést lehetne elérni, ha az egyéneknek megengednék, hogy ezeket a zsetonokat a választások között megtakarítsák, és többet fordítsanak azokra a választásokra, amelyek jobban érdeklik őket. Egy másik lehetőség a gazdagok befolyásának csökkentése lenne azáltal, hogy az egyének a bruttó korrigált szövetségi jövedelmük négyzetes töredékét fizetnék a befolyásért, nem pedig négyzetes számú dollárt. Bár mindkét rendszer kisebb hatékonyságnövekedést érne el, mint a pénzt használó QV, mégis jelentősen javíthatnának az egyszerű többségi szabályon.

Mint mindig, most is fontos, hogy a QV-t a meglévő politikai rendszerrel vagy annak megvalósítható változataival hasonlítsuk össze, ne pedig egy elérhetetlen ideállal. A létező politikai rendszerekben a tehetősebbek nagyobb befolyással rendelkeznek, mint a kevésbé tehetősek, mert kampányadományokat tudnak tenni, kihasználhatják a kapcsolataikat stb. A QV alatt ez az előny csökkenne és produktívabban is hasznosulna.

E. QV a képviseleti demokráciában

Az eddig tárgyalt QV-rendszer egy népszavazáshoz hasonlít. Az emberek közvetlenül szavaznak egy javaslatra úgy, hogy szavazatokat vásárolnak a kvadrátikus ár segítségével. De a

---

¹¹⁴ John Kenneth Galbraith, *A jóléti társadalom* (1. kiadás, 1958).

¹¹⁵ Lásd Nicolas de Condorcet *Political Writings*, (Steven Lukes & Nadia Urbinati eds., Cambridge University Press 2012); Kenneth J. Arrow, *Social Choice and Individual Values* (1951), Allan Gibbard, *Manipulation of Voting Schemes: A General Result*, 41 *Econometrica* 587 (1973); Mark Allen Satterthwaite, *Strategy-proofness and Arrow's Conditions: Existence and*

Correspondence Theorems for Voting Procedure and Social Welfare Functions, 10 J. Econ. Theory 187 (1975).

a népszavazások ritkák a nagy országokban, amelyek (ha demokratikusak) a képviseleti intézményekre támaszkodnak. Ez felveti a kérdést, hogy hogyan működne a QVB egy képviseleti demokráciában.

A képviselőválasztás a QV-rendszerben különböző formákat ölthet. A hely érdekében felvázolunk egy lehetséges megközelítést, de a részleteket a jövőbeli kutatásra hagyjuk. Tekintsünk egy olyan rendszert, amelyben a választók négyzetes ár kifizetésével vásárolnak szavazatot a képviselőjelöltekre, a pénzt pedig arányosan kapják vissza a választók. A QV-rendszer a tisztségek szintjén működne - kerületi szinten a képviselők esetében; állami szinten a szenátorok esetében; és nemzeti szinten az elnök esetében. A QV elmélete ugyanúgy vonatkozik a képviselőkre, mint a projektekre. A QV rendszerben azt a képviselőt választják meg, akinek a várható teljesítménye maximalizálja a választók összesített jólétét. Ennek ismeretében a jelöltek olyan álláspontokat választanak, amelyek maximalizálják választóik jólétét, ahogyan a többségi szabály szerint a medián szavazó preferenciáit maximalizáló álláspontokat választanak.¹¹⁶

A QV alkalmazása a képviseleti testületben történő szavazásra egy további lépést igényel. Kevés értelme lenne, ha a törvényhozók a saját pénzüket tennék kockára a szavazáskor. Ehelyett a törvényhozóknak a választóik pénzét kellene lekötöniük, amikor törvényjavaslatokról szavaznak. Tegyük fel például, hogy az adókon keresztül beszedett pénz egy meghatározott összegét minden év végén visszaküldik a körzeteknek (és az államoknak). Ebből a kifizetésből levonják azt a pénzösszeget, amelyet a törvényhozók az adott év során a QV-n keresztül lekötöttek. A törvényhozók hűen tükröznék választóik érdekeit, hogy újraválasszák őket; és a törvényhozók saját szavazatait hatékonyan összesítik.

Vegyünk például egy szavazást arról, hogy az Egyesült Államok kormánya háborút indítson-e egy idegen ország ellen. A törvényhozók úgy szavaznának, hogy a választóik pénzét kötnék le. Ha a törvényhozók hűségesebbek, a háború szenvedélyes támogatói és ellenzői végül több pénzt fizetnének, mint a közömbös vagy közeli közömbös emberek. A pénz újraelosztása tompítaná a hatást, de így is lennének pénzbeli nyertesek és vesztesek. Ezeket a költségeket és hasznokat előre látva a választók a saját zsebükből származó pénzből választanak meg és szankcionálnák képviselőiket a QV alapján.

A reprezentatív intézmények a preferenciák aggregációjának ugyanazon problémájával szembesülnek, mint a népszavazás jellegű szavazások esetében, amelyeket az előző szakaszban tárgyaltunk. Minden képviselő a választópolgárok különböző csoportját képviseli, akiknek

---

¹¹⁶ Anthony Downs, *An Economic Theory of Democracy* (1957); John O. Ledyard, *The Pure Theory of Large Two-Candidate Elections*, 44 *Public Choice* (1984).

különböző érdekek. Egy adott törvényjavaslat különböző módon érinti ezeket a csoportokat - egyeseket nagymértékben, másokat alig. Ez azt jelenti, hogy az újraválasztásra pályázó képviselőknek is különböző érdekeik fűződnek a törvényjavaslat elfogadásához. A törvényjavaslatot gyengén ellenző képviselők többsége így képes lehet felülszavazni a törvényjavaslatot erősen támogató képviselők kisebbségét - ami tükrözi az érdekek megoszlását a lakosság szélesebb körében. Így állandóan fennáll a veszélye annak, hogy az egyszemélyes, egyszavazatos többség a képviselők testületekben társadalmilag rossz eredményekhez vezet.

A képviselők ezeket a következményeket logrollingal kerülik el: a törvényhozók az országos törvényhozás támogatásáért cserébe kedvenc projekteket kapnak a körzetükben. Bár sok megfigyelő az ilyen gyakorlatot korrupciónak bírálja,¹¹⁷ fontos megjegyezni, hogy számos mérföldkőnek számító törvényhozási eredményt nem lehetett volna elérni a logrolling nélkül; a nemrégiben bemutatott *Lincoln című film* különösen megragadó példája a tizenharmadik módosítás, amelynek elfogadását a Kongresszusban a választott tisztviselőknek nyújtott különféle klientúra juttatásokkal biztosították.¹¹⁸ A New Deal és a polgárjogi törvények nem kerültek volna elfogadásra, ha nincs logrolling.¹¹⁹

A 2008-as sürgősségi gazdasági stabilizációs törvényt, amelyre a pénzügyi válság kezeléséhez volt szükség, a képviselőház kezdetben megakadályozta, és csak azután fogadták el, hogy a vezetők egy sor kifizetésről gondoskodtak, beleértve az éttermi épületek javításaira vonatkozó értékcsökkenési ütemterv csökkentését, a napenergia-berendezésekre vonatkozó adókedvezmények kiterjesztését, valamint adómentességeket vagy támogatásokat a film- és televíziógyártók, a Puerto Ricó-i és a Virgin-szigeteki rumgyártók, a versenypályák, a gyapjútermékek és a fából készült játéknnyilak gyártói számára.¹²⁰ Természetesen a logrolling nem mindig, sőt általában nem is hatékony, és jellemzően nem a körzetek közötti közvetlen és ezért hatékony adófizetések cseréjével, hanem pazarló kedvtelésből megvalósított projektek révén valósul meg.¹²¹ A QV racionálisabb, hatékonyabb és igazságosabb eszközt kínálna arra, hogy a "disznóhús hazahozatalának" ösztönzését hatékonyan mérlegeljék a nemzeti érdekekkel szemben. Ezáltal a meglévő korrupció vagy legalábbis illetlen, de szükséges kerékvágást társadalmilag hatékony alkudozásba terelné.

---

¹¹⁷ Lásd Nicholas R. Miller, Logrolling, Vote Trading, and the Paradox of Voting: A Game-Theoretical Overview, *Public Choice* (511977). Lásd még: Dana Milbank, Republican Lawmakers Blindsiding the Party's Conservative Base, *Wash. Post* (201429, január), http://www.washingtonpost.com/opinions/dana-milbank-republican-lawmakers-blindsiding-the-partys-conservative-base/2014/01/29/cb9bd984-8930-11e3-916e-e01534b1e132_story.html.

¹¹⁸ *Lincoln* (DreamWorks Pictures & Participant Media 2012).

¹¹⁹ Lásd Caro, fenti megjegyzés.

¹²⁰ Az Egyesült Államok sürgősségi gazdasági stabilizációs törvénye (U.2008,12S.C.A. § (52012008)).

¹²¹ Lásd Mueller, *Supra* note, 104-20. o. (a logrollinggal kapcsolatos szakirodalom tárgyalása).

Mi a helyzet azzal a kockázattal, hogy a gazdag emberek megvásárolják magukat a választott tisztségekbe azzal, hogy szavazatokat vásárolnak maguknak? Csakúgy, mint ma, a gazdag emberek a QV alatt is előnyben lesznek. De míg a jelenlegi rendszerben a gazdagok javíthatják választási esélyeiket azáltal, hogy személyes pénzzel reklámot vásárolnak, addig a QV esetében a gazdagok szavazatvásárlásra használnák pénzüket, és a pénzt a nem gazdagok között osztanák szét, ahelyett, hogy reklámra pazarolnák. Ráadásul a négyzetfüggvény miatt a QV még a nagyon gazdag embereknek sem adna komoly előnyt. Egy szemléletes példa erre Silvio Berlusconi. A QV alapján 2,5 milliárd euróval (nettó vagyonának nagyjából a felével) 50 000 szavazatot tudna vásárolni egyetlen választáson. Ez a legutóbbi olaszországi parlamenti választásokon a szavazatok mindössze 0,2%-át jelentette volna. Másrészt, jelenleg Berlusconinak fél tucat választást sikerült megnyernie Olaszországban, túlnyomórészt a vagyonának befolyása miatt. Tehát egy nagyon gazdag ember, különösen egy nagyon gazdag ember, aki képes uralni a médiát, sokkal nagyobb befolyással bírhat a reklámokon keresztül, mint amekkora befolyása valaha is lehetne a QV-n keresztül.

A QV természetesebben illeszkedik a népszavazásokhoz, mint a képviseleti intézményekhez, mivel kevesebb mélyreható változtatást igényel a politikai intézmények működésében. Ezért ezt a javaslatot annak tudatában tesszük, hogy túl radikálisnak tűnhet ahhoz, hogy valaha is megvalósuljon, és számos részletet még ki kell dolgozni. Az Egyesült Államok nemzeti szintjén alkotmánymódosításra lenne szükség; helyi szinten azonban lehetséges a kísérletezés. Ráadásul számos olyan, a második legjobb típusú kérdés van, amellyel még nem foglalkoztunk. Az elnöki vétó szerepe egy ilyen rendszerben homályos; valószínűleg szükségtelen. A képviseleti közgyűlésekben a QV-nek valószínűleg több értelme lenne egy parlamenti rendszerben, mint egy elnöki rendszerben.

F. QV, a franchise és az alkotmányos stabilitás

A QV egyik fő előnye, hogy nagyobb alkotmányos stabilitást eredményez, mint az egyszemélyes többségi szavazás. Ez utóbbi rendszer köztudottan érzékeny az alkotmányos manipulációra. A többségi rendszerben a többség egyszerűen olyan törvényt fogadhat el, amely megfosztja a kisebbséget a jogaitól. Bármelyik többség alakul is ki kezdetben, kísértésbe esne, hogy ezt tegye. A demokráciák számos kidolgozott mechanizmust fejlesztettek ki annak megakadályozására, hogy a többség megszilárdítsa hatalmát. A bírák például megsemmisítik a kisebbségeket jogfosztó törvényeket, és az alkotmány módosításához általában szupertöbbség szükséges. Ha azonban az alkotmányt túl nehéz megváltoztatni, akkor az emberek nagy csoportjai alkotmányon kívüli eszközökkel próbálhatnak változtatni, és kísérletezhetnek nem demokratikus kormányzati formákkal, például diktatúrával.

Ezzel szemben a QV szerint csak a hatékonyságot maximalizáló törvények mehetnek át. Ez kizár minden olyan felülvizsgálatot, amely a QV-t egy kevésbé hatékony kormányzási formával helyettesíti. Ez kizárná például a QV-ről a többségi uralomra való visszatérést, vagy a QV felváltását oligarchiával vagy diktatúrával. Míg a többség vagy más csoport egy ilyen lépést támogatna, az ellenzők erősebben elleneznék, a támogatók pedig gyengébben, pontosan a QV alapvető hatékonysági logikája miatt. Emellett emlékezzünk arra, hogy a QV csak *megközelítőleg* (nagy valószínűséggel) hatékony, és hogy a közelítés annál pontosabb, minél kevésbé ellenzi bármelyik kiugró preferenciákkal rendelkező egyén a status quo-hoz képest előterjesztett hatékony javaslatokat. Ennek eredményeképpen a hatékonyságot növelő intézkedések közül a QV hajlamos előnyben részesíteni azokat, amelyek a status quo-hoz képest a legkevesebb és a legkevésbé szélsőséges veszteséket hozzák létre, mivel a QV alatt egy hatékony törvényt csak egy szélsőséges ellenfél erős ellenállása győzhet le. Így a QV nem fogja magát kevésbé hatékony alternatívával helyettesíteni, és ha mégis egy (még fel nem fedezett) hatékonyabb alternatívával váltja fel magát, akkor azt úgy fogja tenni, hogy az átmenet során az egyének közötti újraelosztás a lehető legkisebb legyen. Mert a QV-nek nincs más gyakorlati és hatékony alternatívája,¹²² nagyon valószínűtlennek tűnik, hogy egy ilyen hatékony alternatíva létrejöjjön. A QV tehát a kormányzás alkotmányosan maximálisan stabil formája.

Az alkotmányos változások egyik formája például, amellyel szemben a QV ellenálló, az állampolgárok egy részének jogfosztása. Sőt, a QV valójában a jelenleg az államhatalmon kívül álló egyének választójogának megadásának kedvez, mindaddig, amíg a bevételeket nem osztják meg velük. Ennek oka az, hogy a rendszerbe bevont egyének csak akkor gyakorolnak befolyást a döntésre, ha hajlandóak olyan transzfereket teljesíteni a politeia többi része felé, amelyek kompenzálják a politeiát az újonnan feljogosított egyén által okozott externáliáikért. Jó analógia ismét a piacgazdaság: a szabad kereskedelem felé való nyitás minden országnak előnyös, mert ez lehetőséget nyújt arra, hogy más országok termékeiből hasznot húzzon. Mivel a QV - a szabadkereskedelemhez hasonlóan, de a hagyományos szavazási rendszerekkel ellentétben - nem zéróösszegű, hanem pozitív játék, a QV a politikai befogadás szférájának bővítését ösztönzi, nem pedig szűkítését.

A QV valószínűleg sokkal ellenállóbb a rendszeren kívüli forradalmi megrázkódtatásokkal szemben, mint a többségi uralom. Az ilyen felfordulások rendkívül gazdaságtalanok, és ezért minden olyan rendszer, amely maximalizálja az aggregált hasznosságot, valószínűleg nagy erőfeszítéseket tesz ezek elkerülése érdekében. A demokráciák is mindent megtesznek ezek elkerülése érdekében. Egy szűk többségnek azonban könnyen lehet érdeke, hogy megkockáztasson egy ilyen felfordulást annak érdekében, hogy esélye legyen kisajátítani a lakosság másik 49%-át. Ez volt a

---

¹²² Lásd Weyl, fenti megjegyzés.

számos erőszakos rendszerváltás forrása: Pinochet megdöntötte Allendét, mert megpróbálta a demokráciát radikális újraelosztásra használni;¹²³ Hitler támogatói közül sokan azért szavaztak a náciakra, mert féltek a növekvő kommunista párt által jelentett újraelosztási fenyegetéstől.¹²⁴ Ez egyértelműen nem hatékony, mivel a demokrácia által létrehozott újraelosztást a hatékonyság összesített csökkenésévé alakítja át. Egy ilyen felfordulás kilátásba helyezése viszont tovább erősíti a QV azon tendenciáját, hogy az összes hatékony társadalmi döntés közül azt válassza ki, amelyik a status quohoz képest a legnagyobb veszteséget minimalizálja bármelyik egyén számára. A QV így nagyobb valószínűséggel tűnik stabilabbnak az erőszakos megdöntéssel szemben, mint a többségi uralom.

G. A QV-vel szembeni egyéb kifogások és válaszok

A szavazatvásárlás elleni tabu. A szavazatvásárlás a demokratikus országokban illegális. Valójában tabu van ellene. Mint azt fájdalmasan tudjuk, minden olyan javaslatot, hogy a szavazatvásárlást legalizálni kellene, hitetlenkedéssel fogadnak. Fontos azonban megérteni a tabu forrását, és látni, hogy miért nem vonatkozik a QV-re.

Amint azt az I. részben kifejtettük, az egyszemélyes, egyszavazatos többségi rendszerben, mint amilyen a miénk, a szavazatvásárlás nem javítaná az eredményeket. Ehelyett túlzott befolyást biztosítana a legerősebb preferenciákkal rendelkező embereknek, és a gazdagoknak kedvezne. Ezért jó okunk van arra, hogy a szavazatvásárlást betiltssuk egy szabályos többségi rendszerben. Ezzel szemben a szavazatvásárlásnak az a típusa, amely a QV-ben zajlik, optimális társadalmi eredményeket eredményez, figyelembe véve a preferenciák intenzitásának változásait, valamint az egyes preferenciákkal rendelkező emberek számát, és nem kedvez a gazdagoknak a status quo rendszerhez képest. Valójában a QV esetében még mindig szükséges lenne a rendszeren kívüli szavazatvásárlás betiltása, amelyet a költségek négyzetes jellegének aláásására lehetne felhasználni azáltal, hogy az egyik egyénnek lehetővé tenné, hogy egy másik helyett szavazatokat vásároljon.

Hasznos analógiát vonni más olyan helyzetekkel, ahol a piacok nem fejlődhetnek ki. Például tabu az emberi szervek eladása olyan embereknek, akiknek transzplantációra van szükségük. Ehelyett egy bonyolult, a szükségleten alapuló rendszert alkalmaznak.¹²⁵ Ezeket a tabukat azonban saját érdemeik alapján kell értékelni. Debra Satz például ellenzi az emberi szervek piacát, mert úgy véli, hogy

---

¹²³ Pamela Constable & Arturo Valenzuela, *Az ellenségek nemzete: Chile Under Pinochet* (1993).

¹²⁴ Lásd Harris, fenti megjegyzés.

¹²⁵ Henry Hansmann, *The Economics and Ethics of Markets for Human Organs*, J14. *Health Pol. Pol'y & L.* (198957)

ezek a piacok ártnak a szegényeknek.¹²⁶ A QV-nek azonban a jelenlegi szavazási rendszerhez képest segítenie kellene a szegényeket. Mások úgy vélik, hogy bizonyos, a vásárlással és eladással szembeni normákat nem szabad megzavarni, mert ezek fontos emberi értékeket tükröznek. De a szavazatvásárlás megengedett a vállalati környezetben,¹²⁷ ami arra utal, hogy a szavazatvásárlás tilalma nem valamilyen belső erkölcsi kényszert tükröz, hanem konkrét intézményi értékeket támogat, amelyek kontextusonként változnak. Ez valójában egyszerű. A szavazás csupán egy olyan eljárás, amely egy nagyobb intézményi kontextusban zajlik, és amely lehetővé teszi egy csoport számára, hogy közösen előnyös döntéseket hozzon. Ha a szavazatvásárlás elősegíti a csoport jólétét, akkor megengedhetőnek kell lennie.

Szavazás és irracionalitás. Sokan azt állítják, hogy mivel az egyéneknek olyan csekély esélyük van arra, hogy döntő szerepet játszanak a választásokon, irracionális, hogy az egyének szavazzanak.¹²⁸ A QV optimális volta mellett felhozott érvünk a választók racionalitásától függ. Ezért felmerülhet a kérdés, hogy a többségi szabály nem jobb-e a QV-nél az ilyen irracionalitás kezelésében.

Valójában a választók irracionalitása nem jelent problémát a QV számára, amíg az irracionalitás megközelítőleg egységes az egyének között - pontosabban nem korrelál azzal a hasznossággal, amelyet a különböző törvényekből vagy projektekből nyernek. Tegyük fel például, hogy az emberek általában túlbecsülik annak valószínűségét, hogy sarkalatosak lesznek, vagy olyan okokból szavaznak, amelyek nem kapcsolódnak a választásokból származó konkrét nyereséghez, mint például az állampolgári kötelességtudat. Ezek a tényezők növelik a legtöbb egyén által megvásárolt szavazatok számát, de fenntartják a megvásárolt szavazat és a hasznosság közötti arányosságot mindaddig, amíg ésszerű, a hasznossággal nem korreláló módon működnek. Az irracionalitás csak akkor okozna problémát a QV számára, ha (például) azok az emberek, akik többet nyernek egy politikai kimenetelből, szisztematikusan túlbecsülik (vagy alábecsülik) a sorsdöntő szerepük valószínűségét, míg azok, akik kevesebbet nyernek a politikai kimenetelből, ennek ellenkezőjét teszik. Tudomásunk szerint nincs bizonyíték ilyen mintázatokra.

Valójában a politológusok által a választási részvétel magyarázatára használt szinte valamennyi standard modell szerint a QV jobban teljesít, ha a választók nem tökéletesen racionálisak, mint ha azok. A QV közelítő hatékonysága még pontosabbá válik, minél több választópolgár vesz részt a választásokon. Emlékezzünk vissza, hogy a QV csak akkor vezethet nem hatékony eredményre, ha egy nagyon szélsőséges egyén úgy dönt, hogy "megveszi az egészséget".

---

¹²⁶ Debra Satz, *Miért nem szabad néhány dolgot eladni: A piacok erkölcsi korlátai* (2010). Lásd még Michael J. Sandel, *What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets* (2012); Michael Walzer, *Spheres of Justice: A pluralizmus és az egyenlőség védelme* (1983).

¹²⁷ Lásd Black & Hu, fentebb.

¹²⁸ Lásd pl. André Blais, *Szavazni vagy nem szavazni? A racionális választáselemzés érdemei és korlátai* (2000).

választás." Ez csak azért lehetséges, mert más egyének, bízva a társadalmilag optimális eredmény győzelmében, nem vásárolnak sok szavazatot. Ha azonban az egyének irracionálisan sok szavazatot vásárolnak, az ilyen szélsőséges rontó veszélye eltűnik, mivel túl drágává válik számára, hogy megpróbálja ellopni a választást.

Eközben, bár az irracionalitás megmagyarázhatja, hogy az emberek miért szavaznak olyan gyakran, mint ahogyan azt a többségi rendszerben teszik, nem igazolhatja a többségi rendszert a QV-hez képest. A választói irracionalitás növeli a szavazások számát, de nem akadályozza meg a többséget abban, hogy kisajátítsa a kisebbségeket.

Hitelkorlátozások. A fentiekben azzal érveltünk, hogy a gazdagok hajlandósága egy dollárért nem nagyobb, mint a szegényeké egy dollárért, és így a szegényekről a gazdagok felé történő újraelosztás nem lenne plauzibilis eredmény a QV alapján. De érvelhetnénk azzal, hogy a gazdagok rövid távon jobban megengedhetik maguknak, hogy szavazatokért fizessenek. Még ha a szegények fizetési hajlandósága azonos vagy nagyobb is, rövid távon nem biztos, hogy hozzáférhetnek a pénzhez.

A négyzetfüggvény logikája azonban nem csak, hogy hamis, de meg is fordítja ezt a logikát. Tegyük fel, hogy van egy olyan kérdés, amelyet egy ember támogat, 99 pedig ellenez, és amely 99 millió dolláros hasznot hozna az egyik embernek, és egyenként 1 millió dolláros kárt okozna a 99 embernek. Tegyük fel továbbá, hogy a törvényjavaslat elfogadása nélkül a kedvezményezett élethosszig tartó jövedelme 100 millió dollár, a károsultak élethosszig tartó jövedelme pedig egyenként 1 millió dollár. Így azt gondolhatnánk, hogy a "szegények" nehezen tudnák előteremteni a pénzt: olyan projektről kell döntenükhöz, amely megfoszthatja őket az életvagyonuktól!

Könnyen belátható azonban, hogy a dolgok éppen fordítva vannak. Ebben az esetben annak az esélye, hogy egy marginális szavazat sorsdöntő lesz, nagyjából ezredszerűségi.¹²⁹ Ez arra készteti a kedvezményezettet, hogy körülbelül 2200 támogató szavazatot akarjon vásárolni, az ellenfelek pedig 22 ellenszavazatot akarnak vásárolni. Ez a támogatóknak körülbelül 5 millió dollárba, az ellenzőknek pedig fejenként 500 dollárba kerülne. Az 5 millió dollár a támogató életjövendelmének 5%-a, míg az 500 dollár az ellenzők életjövendelmének 5 százaléka. Nagyon valószínűtlennek tűnik, hogy mindegyiküknek nehezebb lenne előteremteni 500 dollárt, mint a támogatóknak előteremteni 5 millió dollárt. Ha az egyének irracionálisak volnának, és nagyobb esélyt látnának arra, hogy döntő fontosságúak lesznek, a számítás még egyoldalúbb lenne.

---

¹²⁹ A számításokat lásd Weyl, fenti megjegyzés, számítások.

Komolytalan szavazás. Aggodalomra adhat okot, hogy a QV szerinti újraelosztás arra ösztönözheti az embereket, hogy komolytalan projekteket javasoljanak annak érdekében, hogy szavazatokat kényszerítsenek ki és részesüljenek az újraelosztásból. Tegyük fel például, hogy valaki azt javasolja, hogy Illinois-t adják el Kínának. Ha a javaslattevő nem szavaz, míg mások (feltehetően) a javaslat ellen szavaznak, akkor a javaslattevő a szavazatokra költött pénz egy részét kapja. Ez elvileg akkor lenne lehetséges, ha bárki bármit feltehetne a szavazólapra. De ez nem lenne ésszerű módja a QV-szavazások napirendre tűzésének. Az általunk javasolt rendszer ehelyett egy olyan rendszer, amelyben a kérdéseket csak akkor bocsátják szavazásra, ha elegendő támogatást kapnak, ugyanúgy, ahogyan egy népszavazás sem kerülhet szavazólapra, ha nem gyűjtöttek elegendő aláírást. A QV szerinti támogatást azonban nem az aláírások száma, hanem a kezdeményezés szavazólapon való megjelenése iránti teljes fizetési hajlandóság alapján ítélnék meg, amit a QV kezdeményezési folyamat mérne.

A magánszemélyek annyi szavazatot adhattak le a petíció támogatására, amennyit csak akartak, a leadott szavazatok számának négyzetét fizetve. Az így adott pénzeszközöket a kezdeményezésre leadott szavazatokra utalnák, ha az bekerülne a szavazólapra. A kérdés csak akkor kerülne szavazásra, ha a támogatottsági küszöbértéket elérnék, mondjuk a lakosság 1%-át a szavazatokban. Ez biztosítaná, hogy senki sem húzhatna hasznot abból, hogy másokat kényszerít egy kérdésről való szavazásra; csak úgy tudnának egy kérdést a szavazólapra juttatni, ha pénzt ajánlanának fel, amit aztán kénytelenek lennének kifizetni.

Következtetés

Az alkotmánytervezők csak korlátozott sikerrel próbáltak olyan politikai intézményeket létrehozni, amelyek a közjót szolgálják. A tekintélyelvű és oligarchikus rendszerek egy diktátorra vagy uralkodó osztályra ruházzák a felelősséget, hogy mindenki javára cselekedjen, de a közjót nem tudják előmozdítani, mert az egyén vagy az elit nem ösztönzi erre - a forradalomtól való félelemtől eltekintve -. A demokrácia módot biztosít a többség számára az eredmények közvetlen befolyásolására, de soha nem oldotta meg azt a problémát, hogy miként lehet figyelembe venni a preferenciák eltérő intenzitását. Mivel a többség - mind a megszilárdult, mind az ideiglenes - túlszavazhatja az intenzív preferenciákkal rendelkező kisebbségeket, a demokratikus eredmények több kárt okozhatnak, mint hasznot, és konfliktusokhoz és politikai zavarokhoz vezethetnek.

Az erre a problémára különböző szavazási szabályok alkalmazásával vagy a többségi szavazás korlátozásával próbálnak választ adni, ami további problémákat okoz. A szupertöbbségi szabályok, beleértve a kétkamarás rendszert is, megakadást okoznak, ami mindenkinek árt. A jogok bírósági érvényesítése a jó és a rossz eredményeket egyaránt megakadályozhatja. A legsikeresebb országok megkerülték az intézményi

korlátozások, például a logrolling és a kampányfinanszírozás segítségével, de ezek a megoldások maguk is költségesek, tökéletlenek és ellentmondásosak.

Azzal érveltünk, hogy a QV egy harmadik utat kínál. Lehetővé teszi a politikai intézmények számára, hogy a preferenciákat mind az emberek száma, mind a preferenciák intenzitása szerint aggregálják. Így jobb eredményekhez és kevesebb konfliktushoz kell vezetnie. Kétkelünk abban, hogy a politikai intézmények teljes körű helyettesítése a QV-vel egyhamar bekövetkezik, de úgy gondoljuk, hogy a QV elég ígéretes ahhoz, hogy a politikai döntéshozóknak fontolóra kellene venniük a kísérletezést vele gondosan ellenőrzött környezetben, ahogyan azt mi is elkezdjük a kisebb léptékű csoportos döntések esetében.

Az észrevételeket az alábbi címre várjuk:

Eric A. Posner professzor
eric_posner@law.uchicago.edu

Chicagói jogi és közgazdasági
munkadokumentumok
(második sorozat)

Az 1-600. számú tanulmányok listája a Working Papers (Munkadokumentumok) címen található a <http://www.law.uchicago.edu/Lawecon/index.html> oldalon.

601. David A. Weisbach, Should Environmental Taxes Be Precautionary? June 2012
602. Saul Levmore, Harmonizáció, preferenciák és a beleegyezés számítása a kereskedelmi és más területeken.
Jog, június 2012
603. David S. Evans, Excessive Litigation by Business Users of Free Platform Services (Az ingyenes platformszolgáltatások üzleti felhasználóinak túlzott pereskedése), június 2012
604. Ariel Porat, Tévedés a közös európai adásvételi jog alapján, június 2012
605. Stephen J. Choi, Mitu Gulati és Eric A. Posner, The Dynamics of Contrat Evolution (A szerződések alakulásának dinamikája), június. 2012
606. Eric A. Posner és David Weisbach, Nemzetközi paretianizmus: A Defense, július 2012
607. Eric A. Posner, The Institutional Structure of Immigration Law, July 2012
608. Lior Jacob Strahilevitz, Abszolút preferenciák és relatív preferenciák a tulajdonjogban, July 2012
609. Eric A. Posner és Alan O. Sykes, A nemzetközi jog és a makrogazdasági korlátok
Együttműködés, július 2012
610. M. Todd Henderson és Frederick Tung, Reverse Regulatory Arbitrage: Aukciós megközelítés a Szabályozási megbízások, augusztus 2012
611. Joseph Isenbergh, Cliff Schmitt, augusztus 2012
612. Tom Ginsburg és James Melton, Does De Jure Judicial Independence Really Matter? A bírói függetlenség magyarázatainak újraértékelése, augusztus 2012
613. M. Todd Henderson, Voice versus Exit in Health Care Policy (Hang kontra kilépés az egészségügyi politikában), október 2012
614. Gary Becker, François Ewald és Bernard Harcourt, "Becker on Ewald on Foucault on Becker".
Az amerikai neoliberalizmus és Michel Foucault *biopolitikájának születése* 1979 Előadások, október 2012
615. William H. J. Hubbard, Another Look at the Eurobarometer Surveys, október. 2012
616. Lee Anne Fennell, Erőforrás-hozzáférési költségek, október 2012
617. Ariel Porat, Gondatlansági felelősség nem gondatlan magatartásért, November 2012
618. William A. Birdthistle és M. Todd Henderson, Becoming the Fifth Branch (Az ötödik ággá válás),
November 2012
619. David S. Evans és Elisa V. Mariscal, The Role of Keyword Advertisign in Competition among Rivális márkák, november 2012
620. Rosa M. Abrantes-Metz és David S. Evans, Replacing the LIBOR with a Transparent and A bankközi hitelfelvétel megbízható mutatója: Észrevételek a LIBOR kezdeti Wheatley-felülvizsgálatához
Vitairat, 2012. november
621. Reid Thompson és David Weisbach, Attributes of Ownership (A tulajdonlás attribútumai),
november 2012
622. Eric A. Posner, Hatalomegyensúlyi érvek és a strukturális alkotmány, november 2012
623. David S. Evans és Richard Schmalensee, A többoldalú platformok trösztellenes elemzése
Vállalkozások, december 2012
624. James Melton, Zachary Elkins, Tom Ginsburg és Kalev Leetaru, A jog értelmezhetőségéről:
A nemzeti alkotmányok dekódolásának tanulságai, december 2012
625. Jonathan S. Masur és Eric A. Posner, Munkanélküliség és szabályozási politika, december. 2012
626. David S. Evans, Economics of Vertical Restraints for Multi-Sided Platforms (A többoldalú platformok vertikális korlátozásának gazdaságtana), január. 2013
627. David S. Evans, Figyelem az online platformok közötti versengésre és annak trösztellenes hatásaira
Elemzés, január 2013
628. Omri Ben-Shahar, Választottbírósi eljárás és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés:
Gazdasági elemzés, január 2013
629. M. Todd Henderson, Can Lawyers Stay in the Driver's Seat?, január 2013
630. Stephen J. Choi, Mitu Gulati és Eric A. Posner, Altruism Exchanges and the Kidney Shortage,
Január 2013
631. Randal C. Picker, Access and the Public Domain (Hozzáférés és a köztulajdon), február 2013
632. Adam B. Cox és Thomas J. Miles, Policing Immigration, február. 2013
633. Anup Malani és Jonathan S. Masur, Raising the Stakes in Patent Cases (A szabadalmi ügyek tétjének növelése), február 2013

- 634. Ariel Porat és Lior Strahilevitz, Personalizing Default Rules and Disclosure with Big Data, Február 2013
- 635. Douglas G. Baird és Anthony J. Casey, Bankruptcy Step Zero, február 2013
- 636. Oren Bar-Gill és Omri Ben-Shahar, Nincs szerződés? Március 2013
- 637. Lior Jacob Strahilevitz, Toward a Positive Theory of Privacy Law (A magánélet védelmére vonatkozó pozitív elmélet felé), március 2013
- 638. M. Todd Henderson, Self-Regulation for the Mortgage Industry (Önszabályozás a jelzálogiparban), március 2013
- 639. Lisa Bernstein, Kereskedelmi jog a modern gazdaságban, április 2013
- 640. Omri Ben-Shahar, Szabályozás az alapszabályon keresztül: An Apologia, április 2013

641. Anthony J. Casey és Andres Sawicki, Copyright in Teams, May 2013
642. William H. J. Hubbard, An Empirical Study of the Effect of *Shady Grove v. Allstate* on Forum Shopping in the New York Courts, May 2013
643. Eric A. Posner és E. Glen Weyl, Quadratic Vote Buying as Efficient Corporate Governance, May 2013
644. Dhammika Dharmapala, Nuno Garoupa és Richard H. McAdams, Punitive Police? Agency Costs, Law Enforcement, and Criminal Procedure (Ügynöki költségek, büntüldözés és büntetőeljárás), június. 2013
645. Tom Ginsburg, Jonathan S. Masur és Richard H. McAdams, Libertarian Paternalism, Path Dependence, and Temporary Law, 2013. június.
646. Stephen M. Bainbridge és M. Todd Henderson, Boards-R-Us: Reconceptualizing Corporate Boards, július 2013
647. Mary Anne Case, Van-e Lingua Franca az Amerikai Jogi Akadémiának? 2013. július
648. Bernard Harcourt, Beccaria: *Bűncselekmények és büntetések: A Mirror of the History of the* A modern büntetőjog alapjai, július 2013
649. Christopher Buccafusco és Jonathan S. Masur, Innováció és elzárás: A szellemi tulajdonra vonatkozó büntetőjog gazdasági elemzése, július 2013
650. Rosalind Dixon & Tom Ginsburg, The South African Constitutional Court and Socio-economic Rights as "Insurance Swaps", 2013. augusztus.
651. Maciej H. Kotowski, David A. Weisbach és Richard J. Zeckhauser, Auditok mint jelek, augusztus 2013
652. Elisabeth J. Moyer, Michael D. Woolley, Michael J. Glotter és David A. Weisbach, Climate Impacts on Economic Growth as Drivers of Uncertainty in the Social Cost of Carbon, augusztus. 2013
653. Eric A. Posner és E. Glen Weyl, A Solution to the Collective Action Problem in Corporate Reorganization (A megoldás a kollektív cselekvés problémájára a vállalati átszervezésben), szeptember. 2013
654. Gary Becker, François Ewald és Bernard Harcourt, "Becker és Foucault a bűnről és büntetésről" - Beszélgetés Gary Beckerrel, François Ewalddal és Bernard Harcourt-tal: A második ülészak, szeptember 2013
655. Edward R. Morrison, Arpit Gupta, Lenora M. Olson, Lawrence J. Cook és Heather Keenan, Health and Financial Fragility: Evidence from Automobile Crashes and Consumer Bankruptcy, október 2013
656. Bizonyítási kiváltságok a nemzetközi választottbíráskodásban, Richard M. Mosk és Tom Ginsburg, október 2013
657. Szavazás négyzetben: Eric A. Posner és E. Glen Weyl, október 2013